

ПЛАСТ

2005

КУРЕНІ УПС

Конференція Українських Пластових Організацій

**Австралія — Аргентина — Великобританія — ЗСА — Канада — Німеччина
Польща — Словаччина — Україна**

Булава Головної Булавної УПС

КУРЕНІ УПС

2005

КОНФЕРЕНЦІЯ Українських Пластових Організацій

Австралія — Аргентина — Великобританія — ЗСА — Канада — Німеччина

Польща — Словаччина — Україна

Головна Пластова Булава
Булава Головної Булавної УПС

КУРЕНІ УПС

© 2005 Plast Conference, Inc.

© 2005 Головна Пластова Булава

© 2005 Пластове видавництво в Україні «Вогні»

Друковано в Україні, Львів, 2005

Наклад 1500 прим.

Згідно з резолюцією 15-ої Великої Ради УПС, Булава Головної Булавної Ула-
ду Пластового Сеніорату зібрала короткі історії діючих куренів УПС з ціллю їх
поширення серед пластуників. Перед Вами, дорогі подруги і друзі, короткі історії
сеніорських куренів, які творилися на рідних землях і в нових країнах поселення
з метою закріпити пластову дружбу та з'єднати пластуників, що мають спільні за-
цікавлення, для праці в Пласті та в громаді. З нагоди 75-ліття Уладу Пластового
Сеніорату видаємо цей збірник і запрошуємо Вас познайомитись з життям і пра-
цею куренів УПС та об'єднатися в сеніорських куренях з пластовими друзями для
далшої активної праці в розбудові пластової організації.

Вступайте в курені УПС, бо коли «нас багато — нас не подолати»!

Сильно! Красно! Обережно! Бистро!

пл. сен. Христя Ковч,
Головна Булавна УПС

Булава Головної Булавної Уладу Пластового Сеніорату

пл. сен. Таїса Ружицька

пл. сен. Уляна Баб'юк

пл. сен. Слава Мисаковець

пл. сен. Оля Ткачук

пл. сен. Юрій Сеньків

пл. сен. Роман Барановський

У підготовці збірника допомагали:

пл. сен. Авра Слюсарчук • пл. сен. В'ячеслав Стеблицький

пл. сен. Юрій Слюсарчук • пл. сен. Роман Гриців

пл. сен. Ростислав Слабичський • пл. сен. Іван Дигук

пл. сен. Юрій Семків • ст. пл. Ольга Свідзинська

Сердечне спасибі за дружню співпрацю!

Висловлюємо щирю подяку Головній Пластовій Булаві
за фінансову підтримку.

1-ий Курінь УПС ім. О. і С. Тисовських

Курінь УПС ім. Олександра й Степана Тисовських має не дармо порядкове число «1» в Уладі Пластунів Сєніорів.

Правильник УПС, який з'ясував будову і дію куренів УПС, був ухвалений вперше в історії Пласту на Першій Великій Раді УПС у Львові 15 квітня 1930 року, на яку прибули Скавтамстри і сєніори з усіх земель України. На основі цього Правильника того ж дня був створений курінь, що об'єднав членів-засновників Пласту і пластових виховників, що від 1924 року одержували ступінь Скавтамстра УПУ і до 1930 року були згуртовані в Головній Пластовій Комісії при Українському Крайовому Товаристві Охорони Дітей і Опіки над Молоддю у Львові.

Першим командантом УПС, а одночасно і курінним першого і єдиного курєня, вибрано скавтамстра Івана Чмолу, одного із засновників Пласту та визначного учасника Визвольних Змагань. Між членами Курінної Команди були Основник Пласту, Олександр Тисовський, та майбутній довголітній Начальний Пластун і курінний нашого курєня, Северин Левицький. Тоді належало 26 членів, а того 20 було найвищими пластовими виховниками — скавтамстрами, решта були кандидатами на цей ступінь.

Курінь продовжував свою діяльність без перерви аж до виходу більшості членів на еміграцію в 1944-45 роках. Восени 1945 року на еміграції покликано Комітет Віднови курєня, який 19 жовтня 1946 року скликав Першу Курінну Раду на еміграції в Байройті, Німеччина, де відноплєно дію курєня.

До перших членів курєня належали теж: організатор Пласту на Закарпатті Леонід Бачинський, Сава Никифоряк, Гнат Павлюх, Теодор Поліха, Марія Серєдницька-Мудрик, Стефанія Пашкевич, відомий пропагатор антиалкогольного руху «Відродження» Юліан Каменецький, Параскевія Чмола (дружина Івана), о. Олександр Бучацький, Дарія Навроцька, Роман Чубатий, Никифор Гірняк, Михайло Шишайло, о. Володимир Івашко.

Своїм патроном курінь обрав Степана Тисовського, брата Основника, який вважав його, покійного вже тоді, своїм життєвим взором та натхисником ідеї створення Пласту, як теж і великим помічником на перших ступенях пластової організації. Щойно після смерті Олександра Тисовського до назви курєня додано й його ім'я. Основник був похований у Відні, Австрія, наш курінь опікувався гробом та заініціював ідею перепоховання «Дрота». У 2002 році перевезено його прах до Львова. У перепохованні брали участь члєни 1-го курєня і мали велику честь нести урни Основника і його дружини у похоронному поході.

Напрямними діяльності курєня визначено, очевидно, працю для Пласту, як теж і дальший ріст членів як людей, вихованих у Пласті і активних громадян. Згідно з гаслом, яке тоді було дуже на часі: «Рад пласту — до смерті пласту», кличем-привітом курєня стало, після загальнопластового «СКОБ», «ВІРНІ ДО СМЕРТІ». Цього клича додержуються вірно в житті члєни курєня.

Як у кожному пластовому курєні, у Першому теж постало чимало особливих традицій. Одною з них було обов'язкове звернення через «ти» між члєпами, без різниці віку. Кожний офіційно прийнятий члєн діставав своє курінне псевдо, як ось Основник «ДрОТ» (Доктор О. Тисовський), Северин Левицький — «Сірий Лев», Леонід Бачинський «Прижмурєне Око» й подібні, нераз дуже дотєпні. Вжи-

вання цих імен між членами особливо зближує їх, творить дружню атмосферу. Далі введено «курінні пом'яники», зі списком покійних членів, для їх поминання. Видається теж бюлетень «Листки Дружнього Зв'язку» та в міру потреби «Вісті Курінної Команди». Це є необхідне, бо курінь росте і став екстериторіальним.

Відзначкою куреня був спершу горючий смолоскип, який рівночасно нагадував і число куреня «1». Опісля його замінено у постать лева на тлі карпатських гір, з пластовою лелійкою, переплетеною тризубом, у лапах, на честь довголітнього курінного, відновителя куреня на еміграції в Німеччині та першого Начального Пластуна, «Сірого Лева», проєкт члена куреня Маріяна Борачка. Курінь має свій прапор, посвячений вже у діаспорі, в ЗСА.

Існують теж особливі курінні відзначення за визначну пластову працю. Це перше «Курінна Грамота Признання», друге «Орден Срібної Пластової Сокири» і третє «Орден Невгасимої Ватри».

З літами пластовий севіорат розростається в нові курені (на сьогодні їх 33). А 1 курінь розширював своє членство, до нього починало входити щораз більше визначних постатей пластового й громадського життя.

Було й велике число ветеранів Визвольних Змагань, між ними сам «Сірий Лев», оборонець Львова у листопаді 1918, Іван Чмола, Мирон Левицький, Ярослав Гриневич і дві пластунки, членки Січових Стрільців, Ганна Дмитерко-Ратич та Олена Степанів-Дашкевич. До куреня належав гетьманич Данило Скоропадський.

Були між колишніми членами куреня жертви ворожих окупаційних режимів, «арештовані і пропавші без вісти», між ними й перший курінний, Іван Чмола.

На сьогодні курінь начисляє 56 дійсних членів і 5 кандидатів. Члени розкидані по різних континентах, у ЗСА вони творять крайову стежу «Срібна Земля». Працює теж стежа куреня в Торонті. Після постанови Української Держави виникла стежа 1-го куреня і в Україні, на Донеччині, під назвою «Перлиня Степів».

Варто відмітити, що традицію куреня імени свого Основника підтримують теж і пластуні молодшого покоління: Курінь УСП-ів «Дроти», в діаспорі, а тепер вже в Україні, в Самборі, діє Курінь УПУ ім. О. Тисовського.

Курінна Рада відбувається що два роки, звичайно у більших скупченнях наших членів.

75-літнє життя й діяльність куреня у важких обставинах, ворожій окупації та розселення по всіх континентах дає надію, що, знайшовши врешті животворний зв'язок із Рідною Землею, курінь буде й надалі працювати і вдержувати у майбутніх поколіннях пластунів пластові традиції.

«Usque ad finem!» — «ВІРНИ ДО СМЕРТИ!»

2-ий Курінь УПС «ТІ, ЩО ГРЕБЛІ РВУТЬ»

Курінь «Ті, що Греблі Рвуть» засновано на переломі 1926-27 років у Львові. Назва куреня запозичена з творчості Лесі Українки, а ширша інтерпретація звучала «Ті, що греблі рвуть на застоєлих водах громадського життя». Старшопластунський курінь дістав порядкове число 1.

Від ранніх років члени куреня мали за завдання виховну працю з юнацтвом, особливо в організуванні пластових таборів. Курінь зорганізував і перевів своїми силами перший табір юначок на «Соколі» у

1927 р. Першими комендантами таборів були Дарія Навроцька і Цюпа Паліїв.

На еміграції після війни відновлено Пласт, і «Греблі» зайняли передові місця у відновленій дії Пласту. Курінь «Гребель», тепер сеніорок, одержав порядкове число 2.

В Нью-Йорку гурток юначок «Вивірки», а в Канаді гурток «Ромси» спільно відновили старшопластунський курінь «Гребель» — ч. 4. В 1960 р. відбулася перша зустріч сеніорського та старшопластунського куренів. Рішено продовжувати виховну працю з юнацтвом, організувати табори і вишколи.

З ініціативи пл. сен. Цюпи Паліїв створено «Кадру Виховників», видано підручники для виховної праці та проведено перші іспити вмілості для юначок.

Від 1968 р. курінь проводив вишкільні табори під назвою «Школа Булавних», організовані пл. сен. Ольгою Кузьмович, Дорою Горбачевською, Оксаною Бачинською і Мартою Кузьмович в ЗСА, та, після відновлення Пласту, в Україні.

З проголошенням Незалежної України курінь співпрацює з українськими пластунами. На відновленому «Соколі» в Карпатах курінь закупив дві кімнати, які носять назву довголітніх провідників, пл. сен. Цюпи Паліїв та пл. сен. Ганки Коренець. Курінь спроваджував пластупок з України на «Школу Булавних» в ЗСА та, як є потреба, помагає фінансами. В останніх роках Головна Пластова Булава перебрала відповідальність за цей випадок.

Заходом куреня вийшли друком три книжки, а саме: «Нарис Сучасної Української Літератури» пера Юрія Шереха, в 1951 р., «Поезії Тараса Шевченка» чотирма мовами, 1961 р., та «Та, що прорвала Греблю», в 1982 р., в пошпану Цюпи Паліїв за редакцією пл. сен. Ольги Кузьмович.

В Україні в 1999 році з фонду «Гребель» перевидано «Скавтінг для Хлопців».

Заходом куреня видано три числа «Юнака», перше в 1966 р., друге в 1976 р., з нагоди 50-ліття існування куреня, а третє в 1987 р. з нагоди 60-ліття куреня. В днях 14-15 жовтня 2006 р. курінь відсвяткує своє 80-ліття і приготує до цього свята виставку курінного архіву.

Добрим засобом курінного зв'язку були неперіодичні видання «Листок Дружнього Зв'язку» і «Вістник». Протягом довгих років «Греблі» піддержували працю НТШ у виданні Енциклопедії Українознавства через т. зв. «Акцію Сарсель», започатковану в 1964 році. Великодні базари уможливили проводити акцію «По-міч Ближньому» в Україні, Бразилії та в інших країнах.

9 жовтня 1976 р. відбулася «Ювілейна Курінна Рада» з нагоди 50-літньої діяльності куреня. На Раді в Нью-Йорку був Начальний Пластун пл. сен. Юрій Старосольський та численні гості. Того дня відбулося посвячення курінного прапора.

Замість хустки курінь має крайки відповідно до уладу — проект пл. сен. Ольки Зеленої і Цюпи Паліїв. Курінні краски: бронзова, срібно-біла і туркусово-синя.

Члени куреня працювали на провідних постах в Пласті, а саме: пл. сен. Ольга Кузьмович та пл. сен. Евстахія Гойдиш — голови КПС, пл. сен. Людмила Дармограй — голова ГПВ. «Греблі» також були членами ГПР, ГПВ, КПР, КПС, інші очолювали ювілейні зустрічі, табори, вишколи та були членами булав. В один час всі пластові видання, а саме «Юнак», «Готуйсь» та частинно «Пластовий Шлях», були редаговані «Греблями».

Протягом 78-літньої історії сеніорського куреня було сім курінних, а саме: пл. сен. Ганка Коренець (50 років), Люба Волинець, Галина Кутко, Оксана Бачинська, Евстахія Гойдиш, Дора Горбачевська, Марта Кузьмович.

Від 1980 р. більш як половина членок були вчителями в школах українознавства, працювали в Шкільній Раді, в Союзі Українок, СКВОР, в Українському Музею, в церковних установах та в журналістиці.

«Греблі» є активні в ЗСА, Канаді, Австралії, в Україні. На сьогоднішній день курінь нараховує 109 сеніорок.

ГЕЙ — РУП!

ІН, ЩО ГРЕБЛІ РВУТЬ

3-ий Курінь УПС «ЛІСОВІ ЧОРТИ»

Курінь «Лісові Чорти» виник 1922 року з малого гуртка львівських пластунів під час мандрівки у горах Карпатах. Мандруючи ліською гушавиною, вони наткнулися на стару бабусю, яка злякалася наглої появи осмалених сопцем і дивно одягнених старших юнаків і з жаху скрикнула «Лісові чорти!», не підозрюючи, що вона дала куреневі назву.

З часом гурток розрісся в курінь, а від 1946 року був перетворений на два курені — старших пластунів і сеньорів («Молода Фамілія» і «Стара Фамілія»), об'єднані у Велике Плем'я Лісових Чортів. Діяльність куреня координує періодично виборча Коронна Рада. Вона підлягає постійно діючому «Люциперові», яким перший був Ярема Веселовський, а від 2000 року є Олександр П'ясецький.

Метою ЛЧ є зближення друзів, підготовка та влаштування пластових мандрівок і таборів, а також виховна праця з пластовою молоддю. Від 1924 року ЛЧ керували Пластом у Львові, були членами Верховної Пластової Команди, організували інструкторські табори на «Соколі» і цілоти проводили мандрівки в Карпати, на Поділля або на Волинь. У 1930-45 роках ЛЧ були активні в проводі тайного Пласту та його літніх таборів. Після війни ЛЧ були ініціаторами відновлення Пласту, особливо в Австралії, Англії, Аргентині, Канаді, Німеччині і ЗСА. Перший осередок на цю тему пожеланнях був створений у 1949 в Нью-Йорку. В 2000 р. ЛЧ були згруповані у 18 осередках (із них 9 в ЗСА, де перебуває близько 65 відсотків членів).

У діаспорі ЛЧ були особливо активні в праці пластових Конгресів, організації та проведенні Ювілейних Міжкrajових Пластових Зустрічей у ЗСА, Канаді й Австралії, були провідниками делегацій пластунів в Міжнародних Скаутських Джемборі та беруть участь у багатьох громадських акціях. На терені ЗСА ЛЧ особливо відзначилися активністю та ініціативою у пластовому таборуванні. ЛЧ проводили перші роверові мандрівки в 1955-57; організували і пропадали Крайові вишкільні табори (КВТ), канойкарські табори, вишколи провідників для юнацтва та Міжкrajовий вишкільний табір «Лісова Школа».

У діяльності пластових видань діяльність ЛЧ була винятково непересічна і включала чимало видань пластових підручників теоретичного і практичного пластування, мемуарів, альманахів й історію ЛЧ. Для внутрішнього зв'язку із членством провід ЛЧ видає неперіодичний журнал «Листи до Братів Фаміліантів». Від 1947 року вийшло 164 числа.

Начальним Пластуном в часі 1972-1991 був член куреня Юрій Старосольський, а пізніше ЛЧ з ЗСА в різний час очолювали центральні установи Пласту (ГПБ або ГПР): Осип Бойчук, Василь Палієнко, Роман Рогожа, Василь Янішевський, Петро Содолюк. ЛЧ, які очолювали крайові установи Пласту в ЗСА (КПС або КПР): Мирослав Раковський, Юрій Старосольський, Володимир Масюк, Павло Дорожинський, Андрій Мицько, Юрій Савицький, Зенон Голубець. ЛЧ також очолювали КТК, ОТК, пластові оселі, стації та були зв'язковими, гніздовими і впорядниками.

В додатку до згаданих вище в Реєстрі Фамілії знаходимо діячів історичного масштабу, загальновідомих в українському суспільстві: літератор Богдан Кравців, ректор УВУ Володимир Янів, Головний Командир УПА Роман Шухевич, Генеральний Секретар закордонних справ УГВР Микола Лебедь, Президент УНР в екзилі Микола Плав'юк, Дорадики Президентів України Богдан Гаврилишин, колишній Митрополит УГКЦ в ЗСА Владика Степан Сулик, віце-президент УГВР отець митрат Іван Гриньох, генерал-поручник Армії ЗСА Микола Кравців.

«Велике Плем'я Лісових Чортів» об'єднувалося спільним розумінням пластової ідеї, власним стилем пластування і своєрідними рисами членів. Серед праці, забави, мандрівок і творення своїх значаїв творилася їхня слава. У пластуванні вони дуже суворі підходять до змісту, а вільніше до форми, керуючись фантазією і життєвою зарадністю, називаючи це «ліською премудрістю».

ГЕЙ-ГУ! ГЕЙ-ГА!

5-ий Курінь УПС «ЧЕРВОНА КАЛИНА»

5 курінь «Червона Калина» було засновано в Стрию, Україна, в 1925 році.

Після заборони Пласту на Українських землях, окупованих Польщею, курінь припинив свою діяльність. Однак із закінченням Другої Світової Війни, колишні члени куреня в 1949 році відновляють свою діяльність в Німеччині як 5-ий Курінь Уладу Сеніорів Пластунів «Червона Калина».

Курінь плекає традиції Козаччини та Січового Стрілецтва, в тому культ Маківки, а далі нав'язує до героїчної безмірної посвяти та бойової спадщини Козацтва, товариської дружби — побратимства, взаємодопомоги, життєрадості та толеранції. Курінь приймає певну символіку, назовництво, мову та внутрішній побут, оснований на бароковій культурі.

Курінь є екстериторіальний. Більшість членів куреня проживають в ЗСА та в Україні. В сучасну пору 5-ий Курінь УПС «Червона Калина» начисляє 53 члени.

Під гаслом «в здоровому тілі — здорова душа» члени куреня заініціювали Спортивно-вишкільні табори для юнацтва в Америці (СВТ) та Україні (Калиновий Оберіг), а також мандрівні табори для юнацтва в Україні (Заграва). Члени куреня організували, брали участь і давали медичну опіку під час численних пластових таборів, Свят Весни та ЮМПЗ.

Члени куреня займали і займають чільні пости в Пласті та в різних наукових, професійних та громадських організаціях.

ЧЕРВОНА КАЛИНА

7-ий Курінь УПС ім. А. Войнаровського

У 1996 році 7-ий курінь УПС ім. Андрія Войнаровського відзначив свій Золотий Ювілей. Заснувався він з відновою Пласту на чужині в грудні 1946 року в СС-казармах на Фраймані біля Мюнхена в Німеччині. На знак того, що постав він поза межами Батьківщини, у певний для нас час, за патрона куреня обрано Андрія Войнаровського, визначного Мазепинця, представника першої нашої політичної еміграції, якого москалі в 1726 році підступно пірвали й запроторили на Сибір. Команда УПС у Мюнхені затвердила курінь 4 березня 1947 року і падала йому число 7.

Відзнакою куреня став герб Войнаровського: червоний щит символізує вогнисте намагання по-лицарськи служити Батьківщині, а золоте стрем'я вказує на високі моральні цінності. Войнарівці мають свій правильник і кодекс та свою обрядовість.

Курінь має членство обох статей. Основників куреня було 13. Після переїзду за океан, до Америки, стан куреня поступово зростає. Влився у нього курінь УПС «Мандрівники». У 1978 році Войнарівці зробили «наступ» на Австралію. В 1985 році число членів дійшло до 47. На скитальщині зареєстровано було 76 членів. З них вибуло 28, відійшли на Вічну Ватру 20, а залишилися 28, за статтю: жінок 16, чоловіків — 12. Проживають вони в Австралії, в ЗСА, в Канаді. У 1991 році постала в Україні, у Львові, паланка Войнарівців.

Почесними членами куреня були іменовані: пл. сен. Богдан Чехут у 1947, Основоположник Пласту пл. сен. Олександр Тишовський у 1966 р., у його 80-ліття, і пл. сен. Петро Саварин у 1987 р.

Члени об'єднані курінним гаслом «За Україну, Пласт і Дружбу».

Курінь Войнарівців відбув 13 Великих Курінних Рад. Першу курінну ватру в 1961 році запалив сл. п. Начальний Пластун Сірій Лев. Це була його остання пластова ватра. Під час пластової сеньорської ватри на ЮМПЗ в 1987 році був посвячений курінний прапор.

У червні 1992 року в Україні, в Карпатах біля Підлютого, відбувся курінний табір «Войнарівців» з участю друзів з Австралії.

До 1949 року провід куреня був в Німеччині, опісля до 1987 року в ЗСА, а тепер він є у Австралії. Першим курінним у роках 1946-1956 був пл. сен. Іларій Домбчевський, який потім став батьком куреня (до 1987 року). Наступником його у роках 1956-1987 був пл. сен. Микола Грушкевич, який згодом удостоївся бути батьком куреня. Від 1987 року веде курінь пл. сен. Анна Овчаренко.

Комунікаційним засобом проводу куреня з членами був, від 1956 до 1987 року, «Лист Курінного», якого появилася 95 чисел, а від 1987 року «Листок Зв'язку» — досі вийшло 17 чисел. Крім того курінь неперіодично видавав курінний бюлетень «Вузли Дружби». У 1970 році курінь видав поему Рилєєва «Войнаровський» у перекладі С. Гординського. Видання присвячено українському Пластові на чужині.

Особливу увагу курінь присвятив обороні 12 точки Пластового Закону. Войнарівці успішно відстояли непохитність цієї точки. Курінь видав серію листків «Під Знаком Золотого Стремєни» з такою тематикою: «Пластун не курить тютюну» (1964), «Я не п'ю алкоголю, бо я пластун» (1971), «Пластун не зловживає ліками» (1971). Для ЮМПЗ 1962 на «Вовчій Тропі» наш курінь зорганізував виставку «Шкідливі налоги, наркоманія й надуживання ліками».

Про живучість ідей Войнарівців свідчить постанови з 1979 р. на терені Австралії старшопластуєського мішаного куреня число 100 під патронатом Андрія Войнаровського та паланки в Україні, в Сокалі та Червонограді. Сподіваємося, що ця молода кров принесе славу Українському Пластові.

За Україну, Пласт і Дружбу!

8-ий Курінь УПС ім. Григора Орлика

Первопочатком куреня треба прийняти дату 24 січня 1947 р. В тому дні відбулася спільна нарада двох сениорських куренів. Нарада відбулася в переселенчому таборі Лягарде в Ашафенбурзі, в Баварії, де вже від 1945 року існував курінь ім. Св. Володимира Великого з курінним Володимиром Масюком, і курінь ім. Григора Орлика, що переїхав з цілим переселенчим табором з Швайнфурту, з огляду на ліквідацію того табору, до табору «Піонер», зі своїм курінним Андроніком Копистянським.

Існування двох окремих куренів показалося недоцільним, і тому в січні 1947 р. відбулась спільна Курінна Рада, на якій рішено створити один курінь. Курінним вибрано пл. сен. Юрія Дачишина, а патроном новоствореного куреня полк. Івана Богуна.

На початку 1948 р. відбулася наступна Курінна Рада. В тому часі зачалась переселенча акція в заморські країни, й багато членів покидає терен Німеччини. Курінним вибрано Миколу Курчака.

В травні 1949 р. курінний виїздить до ЗСА й передає курінь своєму заступникові Маркіянові Заяцеві. Він у тому ж самому місяці скликає Курінну Раду, яка вирішує продовжувати працю й вибирає Патроном куреня Григора Орлика. Відзнакою куреня прийнято герб Орликів. Ця Рада відбулася 28 травня, і цей день прийнято як «Курінний День», який члени куреня відзначають кожного року спеціальним церемоніалом.

З кінцем 1949 року, з переїздом курінного Андроніка Копистянського на терен ЗСА, осідком куреня стає місцевість Вейдінг Рівер на Лонг Айленд, а кілька місяців опісля, в січні 1950 р., осідком куреня стає новозаснована пластова станиця в Гемстеді, Лонг Айленд, а саме курінний хутір «Нова Хортиця», що й досі є осідком куреня.

В листопаді 1962 р. курінь започатковує для пластової молоді змаг «Орликіяда». «Орликіяда» — це інтелектуальний змаг пластового юнацтва, що відбувається щороку в листопаді — місяці уродин і смерті Патрона.

На початку 1970-их років курінь переїхав «Орликіяду» в Австралію, де вона відбувалася протягом 5 літ, а згодом і в Україну.

В році 1981 курінь поніс велику втрату — відходить на «Вічну Ватру» довіголітній курінний, Андронік Копистянський, який вложив у працю для куреня надзвичайно багато часу й посвяти. Після його відходу, на Курінній Раді того ж року, вибрано нову курінну старшину з курінним Миколою Курчаком.

Курінь має свій курінний правильник і адміністраційно ділиться на паланки, ті — знову на хутори, має свою курінну молитву, курінну пісню-гимн й пісню-гимн «Орликіяди». Найвищим ерархічним авторитетом куреня є «Орлине Око», і ця функція в курені є довічна. Курінь тепер начисляє 37 членів.

10-ий Курінь УПС «ЧОРНОМОРЦІ»

Датою заснування Чорноморців слід уважати початок 1927 року. Тоді як головні напрямні діяльності прийнято:

1. Плекати традиції українського війська.
2. Пропагувати клич «Чорне Море — Українське Море».
3. Проводити морський вишкіл як окрему ділянку морського пластування.
4. Організувати табори водного пластування.

У 1927 члени куреня відбули мандрівку човнами по Дністрі до Заліщик. Під час цієї плавної розглянено різні можливості організації та діяльності морського пластування серед пластової молоді. Між 1927-28 збудовано шість човнів на весла, закуплено моторовий човен та таборовий виряд. В часі 1928 — 30 «Чорноморці» перепроводили три водні табори для пластунів, а в 1930 перший водний табір для пластунк. Коли восени 1930 польська влада заборонила Пласт, курінь сповняв важку роль в організації і діяльності нелегального Пласту. Всім відоме ім'я генерального секретаря військових справ Української Головної Визвольної Ради і головного командира Української Повстанської Армії, ген.-хор. Тараса Чупринки — Романа Шухевича, він же наш Шух, Чорноморець, один із організаторів куреня. Під час і після Другої Світової Війни він керував визвольними змаганнями українського народу. В тих змаганнях за волю України склали своє життя 20 Чорноморців — майже третина тодішнього членства куреня.

В часі 1945-50 ті члени куреня, які опинилися в Західній Європі, головню у Німеччині, відновляють діяльність 10 Куреня УПС «Чорноморці». Вони організують залоги морського пластування та перепроводжують ряд морських таборів та вишкільних курсів. Тоді під впливом сеньорів-чорноморців твориться 25-ий Курінь УСП «Чорноморці». Вони перебирають на себе відповідальність активного провадження ділянки морського пластування серед пластової молоді.

З початком 1950 року члени куреня виїждять на еміграцію, і велика кількість з них опиняється у ЗСА і Канаді, з тим, що провід і більшість членів перебувають у ЗСА. Курінь постійно відмододжується з рядів штапопластунського куреня «Чорноморці». Діяльність куреня стає більше ідеологічно організаційною. Члени займають провідні пости у Крайових та Головних ГПБ і ГПР проводах Пласту. За старанням та при допомозі «Чорноморців» Головна Пластова Булава формалізує ділянки морського пластування і літунського пластування. ГПБ в тій справі видає організаційні і діяльнісні напрямні, які для морського пластування виходять 1960 року, а для літунського пластування — 1970 року. Для вишколу виховників і провідників морського пластування курінь у 1964 році видає Порадник та Інформатор для Морського Пластування та започатковує і переводить Вишкільні курси провідників морського пластування. У 1960 в пластовій домівці столиці Ньюарк твориться Чорноморська Рада, завданням якої є координувати дії морських куренів УПС і УСП «Чорноморців» та «Чорноморських Хвиль» та бути духовними батьками усіх морських пластунів і пластунк. Першим Головою Чорноморської Ради під назвою Чорноморський Вовк був пл. сен. Яро Гладкий. По смерті Яра вибрано Чорноморським Вовком пл. сен. Любомира Гевка, якого урочисте уведення до уряду відбулося 12 червня 1999 на пластовій оселі «Вовча Тропа». Виданням

Чорноморської Ради є «Чорноморська Мудрість», що є організаційно-інформативним збірником для чорноморських куренів.

Члени куреня згуртовані у шістьох залах у ЗСА і по одній залозі у Канаді, Австралії і Україні. Стан куреня на 2003 рік є 85 членів. Виходить квартално листок зв'язку «Чорноморець». Великі Ради, на яких вибирають курінний провід, відбуваються що другий рік на пластових оселях «Новий Сокіл», «Писаний Камінь» або «Вовча Тропа». Там також переводяться що другий рік Чорноморські Зустрічі, які часто є разом із другими чорноморськими куренями. Чорноморська Зустріч у 2001 році відбулася в Україні біля Києва.

Коли у серпні 1991 року Україна проголосила незалежність, «Чорноморці» відразу взялися до відновлення морського пластування на рідних землях. Від 28 червня до 8 липня 1992 перший в Україні Вишкільний Курс для провідників морського пластування відбувся у Криму в оселі Артек на березі Чорного моря. Там вперше замаяв боевий прапор Української Фльоти, залувала пісня «Чорноморців» — частинно мрія сповнилася! Тепер «Чорноморці» в Україні набули значного досвіду у проведенні ділянки морського пластування та прямують до повного його розвитку по областях України.

У 2004 минуло 77 літ існування. У «Чорноморців» по стількох роках збереглися їх веселий, життєрадісний дух та їхній гін до нових, невикористаних пригод, до незмірних вод. Так пливуть вони на грізних та запінених хвилях океанів і тепер вже на чарівних морях України!

13-ий Курінь УПС «ДУБОВА КОРА»

Курінь УПС «Дубова Кора» створився 25 квітня 1948 року в місті Ганновері, в британській окупаційній зоні Німеччини. Його затверджено 28 червня 1948 року і надано йому число 13 (щоб відверталось від нас усяке лихо). Основниками куреня були сім пластунів-сеніорів, а саме: Теодосій Крупа, Юрій Левицький, Ірина Матла, Олександр Матла (перший курінний), Василь Плющ, Володимир Шехович і Антін Шутка. В дуже скорому часі до ДК вступили майже всі пластуни-сеніори-самітники британської зони.

Курінь має свою «Книгу законів і звичаїв Дубової Кори», згідно з якою ДК об'єднує «зверифікованих пластових сеніорів, які не ламаються під час бурі». «ДК прагне активної служби в загальному житті та виховує там дух побратимства». Курінь видає (неперіодично) курінний листок п. заг. «Шум Дубової Кори» — хроніка нашого життя. Покійний Начальний Пластун Сирій Лев писав: «Ця хроніка буде не тільки спомином і пригадкою праці для пластових ідеалів членам 13-го Куреня УПС «Дубова Кора», але й поважним вкладом в історичну літературу Пласту в британській зоні Німеччини в рр. 1945 — 1949, бо Пласт у британській зоні — це в великій мірі діло членів 13-го Куреня УПС». І справді, без усякого перебільшення можна сказати, що майже всю працю в Пласті в британській зоні провадили члени «Дубової Кори».

«Дубова Кора» стала швидко відома серед пластової братії. Між Друзями ДК знаходимо, між іншими, таких: Осип Бойчук — ЛЧ, Атанас Фіголь — ЛЧ, Володимир Ерденбергер — ЧК.

ДК має багате в символіку назовництво ступенів членства і постів курінної команди (Верховіття ДК). Основною прикметою ДК була її соборність: серед її членів був скавт з 1913 року з східного Поділля (Василь Плющ), пластуни з Київщини (Микола Карпинич, Ніна Карпинич та Корній Курилко), пластунок з Житомирщини (Людмила Базилевська-Левицька — батько з Полтавщини, мати з Чернігівщини), пластуни з Волині (Сергій Ілляк і Ксаверій Уласевич) та з Буковини (Марта Стрілецька), були священники (о. Семен Іжик і о. Осип Каменецький), були люди з дипломами, були й без дипломів; були лікарі і ветеринарі, були митці, були й художні невігласи; були професори університетів, були вчителі; були греко-католики, були православні. Всіх членів було 30.

Олег Волянський (разом з Теодосієм Крупою) зложив текст і мелодію курінної пісні.

ДК старалась доповнювати своє членство молодим наростом і для того намагалась організувати старшопластунські курені під назвою «Дубове Листя». У курінній команді (Верховітті) був окремий пост Дятеля — опікуна старшопластунських гуртків. Оформлено самостійний гурток старших пластунок «Дубове Листя» (12 членів) — гурткова Лукія Стойкевич, і самостійний гурток старших пластунів «Дубове Листя» (8 членів) — гуртковий Дмитро Гаргай. Зокрема, в Монреалі, Канада, оспувалась стежа ДЛ з чотирьох старших пластунок. Але розкиненість і розпорошеність членства, як теж їхні змагання улаштувати якимсь своє життя в нових країнах поселення не дозволяли на якусь більшу діяльність, і самостійні гуртки «Дубового Листя» з часом перестали існувати, що й спричинило брак доросту до ДК. Вдалось тільки придбати до ДК двох членів у Монреалі і чотирьох у Чикаго.

Членів ДК єднала спільна праця в Пласті в британській зоні, повна, фактична, дружня пластова толеранція до всіх членів української громади, а зокрема до пластунів, не зважаючи на їхнє територіальне походження, політичні переконання чи віровизнання. Це соборний курінь УПС під кожним кутом. Але прийшов час переселення. Дубовокористі опинились у різних країнах: Цейльон, Австралія, ЗСА, Канада, Німеччина. Спільна праця в Пласті в британській зоні припинилася, а тісний зв'язок, що існував між Дубовокористими, перемінився на зустрічі тільки деяких членів (Мале Багаття) та на обмін листами (Павутинням) чи телефонами. Великі Багаття (курінні ради) можна було робити тільки кореспондентним шляхом. Слід було знайти нову спільну працю, щоб курінь не розпався. По роках, потрібних для улаштування на нових місцях поселення у зовсім відмінних умовах, «Дубова Кора» взяла була на себе обов'язок допомоги українським студентам у Бразилії та Аргентині. Зібрано й вислано значні суми грошей.

Крім того, поодинокі члени куреня працювали (і працюють) у громадському, політичному, церковному житті чи на різних позиціях у Пласті, пам'ятаючи про свою Пластову Присягу працювати для добра України та українського народу всіма своїми вмілостями та спроможностями. Багато членів вже померло, а деякі опустили пластові ряди. З первісної сімки основників при житті залишилось тільки двоє, а саме теперішній Кора Вікового Дуба (курінний) — Т. Крупа і теперішня Скрип'яча Пила (писар) — Ю. Левицький. Сьогодні курінь має тільки 8 членів. Дубова Кора існуватиме, аж доки не помре її останній член.

16-ий Курінь УСП «БУРЛАКИ»

Бурлацька Ватага нав'язує своє духове оформлення до таборів КВОММ-у на Остодорі, Соколі та Брустурах та до таборів ВСУМ-у в Брюховичах, Шклі та Нижнєві над Дністром. Саме там в роках 30-их і 40-их кристалізувалась подібність поглядів та зацікавлень цих молодих людей, які нав'язали тісну дружбу в курені «Передових», заснованому на пластових засадах в 1941 році й які вирушили опісля цілістю, в пластових одностроях, до 1-ої Української Дивізії «Галичина». З тих, що пішли, не багато повернулося з війни,

а тих, що залишилися, доля розкинула по цілій Європі. Та все ж таки бажання відновити цей круг було сильніше від обставин. Доповняючи ряди однодумцями поляглих друзів, курінь «Передових» відроджує себе в Німеччині в лютому 1946 р. під назвою 1-го Куреня УСП «Бурлаки».

Рисою «Ватаги Бурлак» є легкий підхід до всіх життєвих справ, який віддзеркалюється у словах бурлацького маршу: «...море для нас по коліна, а Міссісіппі по кістки». Та найбільше характеристичною рисою «Бурлак» є повна толерантність політичних і релігійних поглядів та толерантність питомих людських слабостей. Не менше характеристичним для них є одначе нетолерантність нетовариськості й нетерпимість людей, які ставлять свої дрібні інтереси понад добро спільноти або які вживають спільноту для своїх особистих цілей. В загальному, Ватага вистерігається патосу та фанфар у виявах свого пластового духа чи патріотизму та оминає емоційність і екстремність, уважаючи такі явища симптомами недоліків характеру. В Німеччині, вірні своїй пластовій назві, «Бурлаки» майже виключно посвячувалися зимовому та літньому мандрівництву й таборуванню. В короткому часі після заснування куреня в 1946 р. вони стали експертами в цих ділянках пластування та організували численні мандрівні табори та прогульки. Вони допомогли у відновленні Карпатського Лещетарського Клубу та стали його членами і першунами в лещетарстві, плаванні та легкій атлетиці. В 1947 р. були учасниками у Світовому Скавтському Джемборі біля Парижа і працювали на різних виховних постах у Пласті.

Персеjdжаючи на нові місця поселення, «Бурлаки» намагалися осідати групами, здаючи собі справу, що підставою їхнього живучості є дружба, єдність та спільне життя. Однак родинні та професійні зобов'язання розбили ці наміри. Для задержання зв'язку між собою Бурлацька Ватага видає курінну газетку «Комета», яка, спочатку вряди-годи, а зараз періодично появляється за редакцією Бурлаки, вибраного на Великій Раді. Від перших днів перебування в Америці «Бурлаки» продовжували свою мандрівну, таборову та спортову діяльність, організуючи водні й лещетарські табори, беруть активну участь у загальній пластовій та громадській праці на різних відповідальних постах.

З роками, що минають від заснування «Ватаги Бурлаків», активність членів зменшилася, а вони вже як пластуни сеніори, взялися за відбудову 1-го Куреня УСП. Сьогодні вони з вдовolenням глядять на молодих «Бурлак», які в змінених обставинах, новими засобами та на свій спосіб продовжують їхні традиції та піддержують їхні ідеали в діаспорі й на вже вільній Україні.

17-ий Курінь УПС «ПЕРШІ СТЕЖІ»

Коли 1948 р. почалася мандрівка нашої еміграції за океан, перші члени куреня виїхали до Канади, решта в більшості переїхала до ЗСА. Осідком куреня став Нью-Йорк, де було найбільше скупчення «Стеж».

В 1955 р. вже було досить членів у сеньорському віці, щоби створити курінь сеньорок, який затвердила ГПБ як 17-ий екстериторіальний курінь УПС-ок. Обидва курені, УСП і УПС, разом творять Плем'я «Перші Стежі», яке очолює Племінна Команда: «Перша Стежа», курінні обох куренів, які сповнують функцію курінних суддів, спільний скарбник, референтки кандидаток і фонду «Доброго Діла», хронікар і господар. Щодва роки плем'я відбуває свої Великі Ради. Від 1951 року виходить листок зв'язку «Стріла і Лук», щоб інформувати всіх членів про важніші події в Племіні.

Чисельний стан куреня не змінювався багато, бо все був доплив нових членів, на місце тих, що з різних причин відпадали. Тепер курінь сеньорок налічує 81 члена, з цього 5 в Канаді і 6 в Україні (кандидатки). Курінь старших пластунок має 7 членів та 3 кандидатки з України. В Стеж-Прияті є 12 членів — це колишні Стежі, що з різних причин виступили з Пласту, але й надалі вдержують контакт з Племенем.

Спеціалізація Племени — це виховна праця з УПУ в станицях та організування і ведення таборів. Табори, започатковані і ведені Стежами: лещетарські (спільно з куренем «Вурлаки»), мандрівні, «Стежки Культури», табори розвідувачок, табори пташат, вишкіл юнацьких виховників.

Крім виховної праці в станиці на різних постах та в проводах окружних і спеціалізаційних таборів «Стежі» займалися й іншими проєктами. Найбільш знамі були виставки праць українських митців, професійно влаштовані, що не тільки давали насолоду глядачам, а й змогу митцям продати їхні твори, а при цьому й «Стежам» діставався чималий заробіток (зі вступів і відсотків з продажу). З цього заробітку «Стежі» допомагали родинам дисидентів в Україні, давали на потреби станиць, оплачували дорогу виховникам на ЮМПЗ, уфондували видавця кількох книжок, одноразовий даток на Український Музей в Нью-Йорку тощо.

Вже на самому початку діяння Пласту в Америці виявилось konieczним придбати для виховників допоміжні матеріали. «Стежі» в Нью-Йорку використали гутірки на виховні теми, що їх мали на своїх сходинах, і видали малий підручник для виховниць «Ваде-Мекум». В 1965 р. опрацювали «Гри і Мандрівки». В цьому ж році почав виходити журнал «В Дорогу з Юнацтвом», редагований Ларисою Онішкевич і адміністрований лок. Ірсою Гасюк.

В міжчасі Люба Крупа і Наталка Коропецька поширили і усучаснили іспити вмілості для юначок, які появилися окремою книжкою. Наталка Коропецька опрацювала також підручник безпеки в домі, на таборах і на мандрівках, з порадами з гігієни і першої допомоги.

Зв'язок з Україною сягає ранніх 70-их років, коли вже можна було відвідувати Україну. Вже тоді декілька «Стеж» нав'язало контакт з дисидентами, і їм вдалося кілька разів перевезти дисидентську пресу «Самвидав» до редакції «Сучасність» і «Смолокип», як також праці українських графіків, які були виставлені «Стежами» в Мистецькому Клубі в Нью-Йорку, а відтак видані в картках. Заробіток з виставки й карток пішов на оплату посилок на допомогу родинам дисидентів.

На Вічну Ватру підійшли чотири члени Племени: Лада Мосора-Франкен, Слава Демянчук-Паслапська, Еня Ковшеніч-Гасюк і Оксана Панасюк-Комановська. Всі чотири були активними членками Пласту.

СТЕЖІ БЕЗ МЕЖІ!

ПЕРШІ СТЕЖІ

18-ий Курінь УПС «ЧОТА КРИЛАТИХ»

Курінь «Чота Крилатих», в скорочені «ЧоК», був заснований 1946 р. в Авґсбурґу, Німеччина, де після Другої Світової Війни опинилася велика кількість українців. Назву куреня, як і багато куріньних звичаїв та практик з відповідним приміненням, засновники взяли з популярної тоді повісті Юрка Шкрумеляка «Чота Крилатих».

Між засновниками куреня були: Адам Антонішин, Володимир Гайдук, Степан Петелицький, Володимир Гринків, Василь Кушнір, Мирослав Шмігель, Дмитро Штогрин, Михайло Юзенів, Микола Василик, Володимир Горський, Онуфрій Цабанюк та інші. Тоді прийнято статут «ЧоК», обрано сл. п. полковника Евгена Коновальця патроном куреня та встановлено клич куреня «Наше життя України». Між завданнями і обов'язками «Крилатих», які тоді записано в статуті куреня, знаходимо наступне:

- Виробляти провідницький хист та реалізувати його на провідних становищах в Пласті, українській громаді та в суспільстві в загальному.
- Готувати себе на повноцінних працівників будови та закріплення Української Соборної Самостійної Держави.
- Підвищувати свій інтелектуальний рівень шляхом вищої освіти та самоосвіти.
- Активно працювати в суспільно-громадському секторі.
- Плекати і популювати традиції українського літунства і мореплавства.
- Вивчати теж культурні надбання народів країн свого поселення та бути гідними представниками українського народу.

Ці основні засади куреня «Чоти Крилатих» залишилися великою мірою незмінними по сьогоднішній день.

До 1950 року більшість членів-основників «ЧоК» роз'їхалися по краях західного світу, зокрема до Америки, Канади та Австралії, де продовжували діяльність та розбудову куреня. Особливо активними стали стежі та осередки куреня в Нью-Йорку, Нью-Джерсі, Боффало та Мінеаполіс в Америці, у Вінніпеґу в Канаді та в Австралії. У проводах крайових старшин, станиць та вишкочів, серед виховників пластової молоді, як і в командах пластових таборів та зустрічей часто зустрічались та зустрічаються імена «Крилатих». Крім того, більшість членів куреня працювали та працюють в різних українських громадських організаціях та установах.

Стежа «ЧоК» в Нью-Йорку багато років опікувалася 21-им куренем УПУ в Нью-Йорку. Члени куреня переводили пластові Свята Весни на оселі «Вовча Тропа», пластові табори на оселях «Вовча Тропа» і «Новий Сокіл» (біля Боффало) в 1950-их і 60-их роках та спортивні змагання на ювілейних пластових зустрічах. Члени стеж займали і даліше займають керівні пости в громадських організаціях своїх міст проживання.

Стежа в Мінеаполісі була особливо активною за часів провідництва Дмитра Штогрини, до його виїзду до Оттави (Канада) в 1955. До того часу стежа брала участь в пластовій зустрічі в стейті Індіана, в Міжкравовій Пластовій Зустрічі у Вінніпеґу в 1955 році, організувала місцеві табори в 1952 до 1956 роках та брала участь в зустрічах зі станицею і стежею «ЧоК» у Вінніпеґу. Члени стежі завжди

були активними в праці станиці і протягом 1950-80-их років були провідними її членами.

Пластова станиця в Вінніпеґу стала головним центром «Чоти Крилатих» в Канаді, хоч поодинокі члени знаходилися теж в Монреалі, Торонті та Едмонтоні. Вінніпезький осередок «ЧоК» сильно розрісся завдяки праці пл. сен. Нестора Романишина.

В Австралії головний осередок куреня «Чота Крилатих» був при станиці у Мельбурні, хоч курінь розрісся теж і по інших станицях. Основоположником куреня в Австралії був Онуфрій Цабанюк.

В ранніх дев'ятдесятих роках двадцятого століття постали стежі «Чоти Крилатих» і в Україні. Зокрема треба відзначити діяльність друга Степана Красілича в організуванні і керуванні пластовим літунським табором «Чота Крилатих», що вже багато років діє в Луквиці, біля Богородчан на Івано-Франківщині.

В 1994 р. пл. сен. Онуфрій Цабанюк з Австралії, в час відвідин України, організував пластову станицю у Ворохті, яку очолив Михайло Колімбровський, колишній міський голова Ворохти.

Чота Крилатих організаційно ділиться на дві частини: сеньорський «Ключ Воропа» та старшопластунський «Ключ Чайки». Крім того, члени куреня, які є активними виховниками в Пласті, творять «Ключ Сокола». Членами куреня стають «рекрути» з-поміж кандидатів, активних в Пласті і поза Пластом. При записуванні в час Великої Ради куреня члени «ЧоК» дістають псевда — звичайно назви птахів — як, напр., «Чапля», «Синиця», «Чиж», «Горобчик» та інші. В цей час, тобто на початку 21 століття, «Ключ Воропа» нараховує кілька десятків членів в Америці, Канаді, Австралії та Україні, а «Ключ Чайки» охоплює подібно невелику кількість старших пластунів у тих країнах.

Члени «Чоти Крилатих» в Україні і поза її межами гідно крокують дорогою, обраною засновниками куреня понад 50 років тому.

20-ий Курінь УПС «ОРДЕН ХРЕСТОНОСЦІВ»

«Орден Хрестоносців» був заснований у Німеччині в 1946 році. У його склад входить 20-ий курінь УПС і 5-ий курінь УСП. Організаційно курінь оформився у Пластовий Орден і прийняв як свою основу принципи християнського світогляду, чинного патріотизму та елементи пластової і лицарсько-християнської духовності. Пластова і громадська діяльність членів проявлялася більш за особистим зацікавленням поза куренями, ніж у рамках його складових частин.

Членів куреня з'єднала в Ордені ідейна пластова програма, зображена у клиті «Бог і Україна». В імені цих великих вартостей вони зобов'язалися служити ідеалам добра, краси, правди й любови.

Після переселення на нові місця поселення діяльність куреня і його членів дещо занепадала. З часом активність зросла в 60-их роках по більших осередках Америки (головно Філадельфія, Нью-Йорк, Чикаго), і за індивідуальною працею членів по інших станицях та осередках праці, включно з Європою. Важливою подією в житті Ордену було те, що у 1971 році, на раді у Філадельфії, відновлено діяльність 5-ого куреня УСП. В тих роках, за часів каденції Великого Майстра сл. п. пл. сен. Мирослава Лабуньки, активність обох куренів Ордену посилилася.

Молодше покоління відновленого куреня УСП завзято кинулося до активної виховно-вишкільної праці, переважно з юнацтвом, по різних пластових таборах та у станицях.

В результаті їх підшуку нового і цікавого підходу до пластування у 70-их та 80-их роках молодші «Хрестоносці», такі як Лабунька, Левицький, Турчин, Юзєпів, а згодом Гриців, Ганкевич, Онишкевич, Данилюк та інші, увійшли у станичні та кошіві проводи та зайняли провідні відповідальності у крайових пластових проводах. Вони стали теж рушіями та ініціаторами активного виховного пластового життя, що заохочувало юнаків вступати в ряди старшопластунського куреня «Хрестоносців». І під сучасну пору поодинокі члени Ордену виконують важливу та дуже потрібну виховну працю в Пласті в Америці та підтримують розвиток пластового життя в Україні. Наприклад, члени «Ордену Хрестоносців» провадять станицею у Тернополі, яка є однією з найбільш активних станиць в Україні.

Хоч деякі сеніори теж працювали на виховному відтинку, більшість були активними у станицях та у проводах матірньої організації Пласт, як і рівно ж у громадській праці. Наприклад, Лицарі Федун, Ганкевич, Юзєпів, Коропецький, Рак, Слизь та інші впродовж довгих років займали провідні відповідальності у Крайовій Старшині Америки та у ГПБ.

Суспільно-громадська праця була більш важливим полем вияву багатьох, якщо не майже усіх Лицарів у дуже різноманітних підділеннях професійного та суспільного життя. На особливе відзначення заслужили за довготривалу працю пл. сен. Мирослав Лабунька та пл. сен. Василь Маркусь у політичному, суспільному, академічному та церковно-релігійному відтинках громадського життя. Маркусь і Лабунька теж були рушіями у Патріархальному русі Української Католицької Церкви і співробітниками Патріарха Йосифа, зокрема в Українському Католицькому Університеті в Римі. Лицар Василь Маркусь був співредактором Енциклопедії Українознавства та головним редактором Енциклопедії Української Діаспори. Орден налічує велику кількість професіоналів, які досягли високих рівнів професійної досконалості та вирішення у спеціалізаціях свого професійного життя, як священики, лікарі, інженери, банкіри, юристи, професори, публіцисти та адміністратори на високих позиціях різних підприємств. Також на окреме вирішення заслуговує о. др. Борис Гудзак, який є ректором Українського Католицького Університету у Львові, що має особливе значення в сучасному духовному і національному відродженні України.

21-ий Курінь УПС «БУРИВЕРХИ»

У Міттенвальді, Німеччина, в 1946 році гурток «новоспечених» старших пластунок засів на свою Велику Раду. Перед ними стало важке для них питання. А саме, їм треба було рішення, чи мають включитися в один із вже існуючих старпопластунських курепів, чи будуть організувати свій курінь — зі своєю традицією — та в цей спосіб творити своє окреме курінне життя. Врешті, після довгих дискусій та поважної призадуми, рішено взяти цей самостійний крок — створити новий курінь.

На назву нового куреня вплинуло три речі: довкілля, в якому вони знаходилися, їхні переживання та їхня фантазія. Міттенвальд, оточений чарівними краєвидами, високими напівнедоступними горами, творив довкілля пластунок. Ті гори своїм строгим виглядом ніби запрошували пластунок у мандри, і всі мандрювачі хотіли показати, що зуміють побороти всі подорожні перешкоди та досягнути ще один шпиль гори. Переживання пластунок також мало вплив на вибір назви куреня. Скільки ж кожної із тих молодих дівчат пережила у останніх роках — роках війни! Їхня довга та трудна дорога з України у світ свіжо стояла перед очима. Та вони не попадали у зневіру. Поборовши всі невідомості у минулому, вони були готові зустрічати нові життєві переживання і труднощі попластовому — не піддаючись зневірі, не опускаючи рук. І так вони злучили свої минулі переживання зі своїм довкіллям, та рішили, що ціллю їхнього куреня буде бурити всі верхи життєвих невідомостей, тільки вони це будуть робити попластовому — завзято, завжди з піднесеним чолом, не дивлячись ні вниз, ні назад. Їх намір — завжди глядіти вперед і вгору — до висот. Фантазія злучила їхнє минуле з їхнім довкіллям та майбутнім стилем життя і дала тим «новоспеченим» пластункам одну назву — «Буриверхи». Після оформлення куреневі надано порядкове число 6.

«Буриверхи» займалися виховною працею, а в додатку під час Пластового З'їзду в Міттенвальді вони займалися санітарною службою, тож не дивно, що під час кількох Ювілейних Зустрічей курінь продовжував цю традицію. Не забували і про поміч іншим. Вони навіть у дуже скрутні часи мали скарбонку, де збирали гроші, щоби помагати бідним. Цю діяльність курінь і досі продовжує у різний спосіб.

З переходом до УПС сеньорському куреневі надано порядкове число 21, а членство старпопластунського куреня збільшилося тоді, коли в 1957 році один гурток із своїми подругами рішили вступити до «Буриверх».

Курінь займається виховною працею, провадить таборами, бере участь у пластових проходах своїх станиць, країв, ГПБ.

Тому, що члени куреня є розкинені по цілому світі, курінь видає свій неперіодичний листок зв'язку «Шпиль», щоби інформувати про активність куреня та про поодиноких членок.

22-ий Курінь УПС «КАРПАТСЬКІ ВОВКИ»

Більше як півстоліття минуло від часу, коли пластовий юнацький гурток, створений в австрійських Альпах, рішив назватись «Вовками». Було це у 1945 році в українському таборі біженців у Ляндеку. З виїздом біженців з таборів за океан більшість членів гуртка опинилася в Торонті, Канада. Тут гурток чисельно зріс, і при переході до старшого пластування оформився у старпопластунський курінь «Карпатські Вовки». А коли «Вовки» дожили сеніорського віку, 1959 р., перейшли як курінь до УПС.

Спочатку «Карпатські Вовки» були братчиками, впорядниками, гніздовими і зв'язковими, бо боротьба з асиміляцією була одним із завдань, яке взяли на себе молоді люди, виховані в Пласті. Згодом стали референтами УПЮ і УПН, копловими, станичними, як теж комендантами багатьох новацьких та юнацьких таборів. Дальша пластова дорога провадила до більшої відповідальності на постах станичних, голів КПС та КПП, крайових референтів УПН і головних булавних УПН в ГПБ, членів ГПР, діловодів Пластового Видавництва, комендантів «Золотої Булави». Вони були в рядах організаторів і проводу ЮМПЗ 57 на «Пластовій Січі» в Канаді і 30 років пізніше на тій же «Січі» ЮМПЗ-87.

З їхньої гуртової громадської праці треба відзначити їхній ко-патронат над НТШ в Сарселі в час видання Енциклопедії Українознавства. Вони теж фінансували спровадження до Канади одної молодої української родини з Польщі, яка опинилася в клопотах у Відні. Кілька років підряд займалися організацією коляди і масової участі пластової станиці Торонто в загальногромадській збірці грошей на вулицях Торонта. Крім того, «Вовки» улаштовували пікніки чи вечірки зі своїми дружинами та дітьми (Вовчицями і Вовченятами).

У 80-их роках ряди куреня доповнилися чотирма молодшими сеніорами, які були активні у прямій керівній праці з пластовою молоддю. Це дало поштовх до дальшої праці всім членам куреня. Із відродженням Пласту на рідних землях курінь нав'язує там контакти із сеніорами і старшими пластунами. В результаті, до куреня вступили два сеніори в Україні. У Львові дуже активний у виховній праці мішаний старпопластунський гурток приймає назву та перебирає традиції сеніорського куреня «Карпатські Вовки» і доповнює їх своїми, пристосованими до нового місця і часу, традиціями.

Під сучасну пору 22-ий Курінь УПС «Карпатські Вовки» начислює 19 членів (всі чоловічої статі), з яких 12 є сеніорами керівництва і 7 довір'я. 18 живе в Канаді й один в Аргентині. Ось становища у Пласті, тепер заповнені «Вовками»: голова Пластового Видавництва, станичний Торонто, два члени станичної ради, провідник ОП УПС, діловоди КПФонду, Фонду Дрота — Канада, станичного фонду 21 та підрядні становища у проводі Пласту. Курінь допомагав старпопластунському гурткові у Львові та донедавна Дрогобицькій станиці. Через ОП УПС члени куреня допомагають старшим сеніорам в Україні та станиці у Світловодську. Дружини членів куреня — це здебільша активні сеніорки, які тепер чи в минулому займають провідні становища в Пласті та тимало причинилися до відродження Пласту в Україні.

23-ий Курінь УПС «ХМЕЛЬНИЧЕНКИ»

Курінь «Хмельниченки» бере свій початок у 1945 році. В тому році в містечку Ляндек, Тироль, Австрія, творяться два гуртки старших пластуців, перший гурток «Бурлаки» — десять членів, другий гурток «Залізний Меч» — вісім членів. Дня 22 грудня 1945 р., на гуртковій раді «Бурлаків», гуртковий висунув пропозицію об'єднати обидва вищезгадані гуртки і створити з них старшопластунський курінь. Гуртковим «Бурлаків» був тоді ст. пл. Я. Шегрин, якого Курінна Рада, зложена із членів обох гуртків, дня 24 січня 1946 р. вибрала курінним. Ст. пл. Яків Шегрин, як організатор куреня, був кілька разів вибраний курінним і залишився ним до 1955 р.

Третя курінна Рада, яка відбулася 1949 р., була останньою в Австрії, а четверта 1951 р. була першою на терені нового поселення. На тій четвертій курінній раді в Бостоні, Масс., ЗСА, вибрано курінну команду під проводом ст. пл. Володимира Бакаляця.

Дня 30 листопада 1952 р. курінь був зареєстрований і одержав порядкове число 27. У 10-ліття існування куреня (1955) відбулася ювілейна Курінна Рада в Монреалі, Канада. На тій п'ятій Курінній Раді обрано команду куреня під проводом ст. пл. І. Шевчука.

В часі від 1955 р. до 1962 р. не було Курінних Рад. Члени куреня, які почали переходити вже до УПС, вирішили створити курінь молодших «Хмельниченків».

Від 1958 р. курінь молодших «Хмельниченків» почав існувати як старшопластунський курінь із реєстраційним числом 27. Курінь старших «Хмельниченків» існував як перехідний з УСП до УПС і одержав порядкове число 23 в УПС. В початках творення обох куренів «Хмельниченків» в Америці дуже багато праці віддали пл. сен. Володимир Бакалець, пл. сен. Яків Шегрин та пл. сен. Михайло Звонюк.

В 1960 — 1970 роках курінь поширив свою діяльність поза Бостон до Гартфорду, Нью-Гейвену, Бріджпорту, де створилися «стежі», а згодом до Пассейку, Нью-Йорку, Філадельфії, Балтімору і Вашингтону. «Хмельниченки» користуються козацьким кличем «Пу-гу! Пу-гу!». Курінний провід затримує козацьку традицію, вдягаючи при святочних курінних нагодах убір козаків.

Символічним головою обидвох куренів «Хмельниченків» (УСП і УПС) є «Батько-Хмель». «Батько» с зв'язковим і дбає про тісну співпрацю між сеніорами й старшими пластунами. Цей пост від 1970 років очолював пл. сен. Михайло Звонюк аж до його смерті в 1994 році. В тих роках нововідроджений курінь старших пластуців зріс до понад 80 членів, а 23-ий курінь сеніорату доходив до 30 членів. Ті члени активно уділялися у виховній дії новацтва та юнацтва по вищезгаданих станицях.

В 1960 і 70 роках члени куреня входили в провід оселі «Вобрівка», як і також організували і провадили виховно-вишкільні табори на «Вовчий Тропі» та «Новому Соколі». Командантами таборів УПУ-ів були пл. сен. В. Бакалець, ст. пл. В. Павлюк, ст. пл. М. Красій, ст. пл. Я. Станчак, ст. пл. В. Матвійчук, ст. пл. В. Петрів, — а командантами таборів УПН-ів були пл. сен. Я. Шегрин, ст. пл. В. Балко, ст. пл. Я. Гарасимів, ст. пл. О. Кравс, ст. пл. З. Ушак, ст. пл. М. Аптюк, пл. сен. С. Петрів, ст. пл. А. Раковський.

«Хмельниченки» також почали організувати спеціалізаційні табори. Перший водно-мандрівний табір «Чайка І» відбувся в 1960 році, в «Альфонквін Парк» коло Торонта, Канада. Від того часу курінь постійно улаштовує водно-мандрівні табори не тільки в Канаді, а й у горах Адрондакс.

ХМЕЛЬНИЧЕНКИ

24-ий Курінь УПС «ЧОРТОПОЛОХИ»

Пластове плем'я куренів УСП і УПС виводить свій початок від 7 грудня 1951 року. В той день відбулися у Філадельфії сходи, що створили самостійну Стежу УСП-ок, яка згодом перетворилася у гурток. Членами-основниками «Чортополохів» були старші пластунки: Ярослава Барабах-Онуферко, Анна Максимович, Віра Пак, Наталія Петровська-Головінська, Іванна Сіра-Білик і Марта Тарнавська.

Всі основниці походили з пластових частин, що існували в повоспний період на терені Зальцбургу, Австрія. Гурток діяв спершу під назвою «Едельвайси», що підкреслювало зв'язок з недавнім пластуванням в австрійських Альпах. Після першого року Крайова Пластова Старшина затвердила самостійний гурток з назвою «Чортополохи» і надала порядкове число гуртка — 8.

Від самого початку свого існування «Чортополохи» проявляли жваву діяльність. Крім виховної праці в кадрах УПН та УПЮ, стапичних старшин і таборових булав, гурток видавав стіпну газетку «Наплечник» і займався харитативною працею. Гурток створив свій квартет, який виступав на забавах і інших пластових імпрезах.

Першою спеціалізацією гуртка «Чортополохи» було українське народне мистецтво. «Чортополохи» влаштували низку доповідей і гутірок про народну ношу, вишивки, килимарство, кераміку, писанки, і кілька «вишиваних вечорів».

В 1958 році гурток змінив свою спеціалізацію на ведення бібліотеки при пластовій станиці. Того ж року гурток здобув друге місце в Крайових ювілейних змаганнях «Не ти, не я, а ми».

В 1960 році 8-ий самостійний гурток «Чортополохи» перетворено на 8-ий курінь УСП. В 1966 році більшість старших пластунок «Чортополохи» перейшла до сеніорату, створюючи підготовчий курінь УПС-ок, а курінь УСП-ок перетворено на самостійний гурток, який діяв при сеніорському курені. В 1967 році до «Чортополохів» вступило кілька старших пластунок та відновилися діяльність старшопластунського куреня, який КПС затвердила і надала число — 8.

Дня 24 жовтня 1967 КПС затвердила курінь УПС «Чортополохи» і надала порядкове число — 24. Спеціалізації куреня — ведення «Бібліотеки Пласту і Рідної Школи». Крім звичайних сходів, з гутітками, курінь влаштовував імпрези для пластової молоді та громадянства.

Дня 17 червня 1972 року відбулося посвячення курінного прапора, завершене громадським бенкетом та записанням першої хорунжої Христі Ощудляк-Стапичної. Прапор запроектувала Марія Стефанишин.

Провідницями гуртка та куреня були: Марта Тарнавська, Марія Одежинська, Іванна Сіра-Білик, Надія Процик-Німілович, Галина Головчак, Марта Богачевська, Анна Максимович, Славоміра Білас, Галина Прасіцька, Марія Леськів, Софія Слободян, Надія Оранська, Ніля Павлюк, Авра Слюсарчук, Дуся Подоляк.

Кожного року відбувається Мала Рада куреня з перевибором проводу, а раз на два роки — Велика Рада «Чортополохів» (членів обох куренів) зі звітуваннями,

нарадами, панелями. «Чортополохи» мають 3 стежі — Філадельфія, Нью-Джерсі та Чікаго.

Члени Філадельфійської стежі виявили свою діяльність у веденні «Бібліотеки Пласту і Рідної Школи» впродовж 34 років. У свій час всі члени Філадельфійської стежі працювали як виховниці в УПН і УПЮ, провадили таборами і були членами стаціонарної старшини та Крайової Пластової Старшини.

Курінь провів дві збірки на пластові цілі: на проведення ЮМПЗ в 1992 р. зібрано понад сім тисяч доларів, а на святкування 50-ліття Пласту в ЗСА зібрано понад тринадцять тисяч доларів.

Члени стежі в Нью-Джерсі займають пости в ГПВ, КПС, ОТК, були членами Комісії Вибору Начального Пластуна, провадять новацькими та юнацькими таборами, працюють в місцевих Станіцях і громадських організаціях.

Стежа в Чікаго провадить виховну працю в станіці та на таборах.

26-ий Курінь УПС «КНЯГИНІ»

Курінь «Княгині», осідок якого — місто Філядельфія, був організований у травні 1968 року з колишніх пластунк, що з різних причин, чи то студій чи родинних обов'язків, на короткий час перестали бути активними в Пласті. Метою праці цього куреня стала допомога Філядельфійській пластовій стапці у веденні виховної праці, як і поміч у влаштуванні пластових імпрез та забав.

В часі свого існування члени куреня «Княгині» давали доповіді і гутірки для юнацтва та новацтва на тему національних роковин, різдвяних і великодніх звичаїв і т.п. Це мало на меті поглибити знання наших дітей про Україну, якої більшість з них не бачили.

Веручи активну участь у всіх пластових імпрезах стапці — базарах, фестинах, забавах чи малярських виставках, — члени куреня вложили не одну фінансову пеголку на сплату боргу пластової домівки у Філядельфії.

Багато праці доложили члени куреня під час показу народної нощі на відзначення 60-ліття Пласту (ЮМПЗ), яке відбулося на «Вовчий Тропі» у серпні 1972 року та викликало незабутнє враження у присутніх. За це курінь як цілість одержав відзначення-признання від Крайової Пластової Старшини.

«Княгині» зі заробітку на одному із пластових базарів уфундували пластовий прапор для 11-го куреня УПЮ-ів ім. Романа Метиславича у Філядельфії, який урочисто передано дня 23 листопада 1969 під час святкування 20-ліття пластової стапці у Філядельфії.

Після трагічної смерті пл. сен. Ярослава Лучканя — «Вихора», ЧМ, членкині куреня організували новацьку вечірку, дохід з якої передано на стипендійний фонд дітей бл. п. друга Лучканя.

Щоби дати молоді змогу побачити дещо з мистецтва, улаштовано в Пластовому Домі виставку образів митця Кліма Трохименка, виставку мистецьких праць Слави Геруляк та виставку різьби Остапа Кобиці.

Членки куреня не обмежують своєї праці тільки для Пласту та Пластприятю, а протягом довшого часу опікувалися одною незаможною родиною у Філядельфії, збираючи для неї пожертви грошей, харчів, та одежі, а згодом помогли цій родині одержати міську допомогу.

Наша виховна праця була різноманітна. Катря Богачевська-Гарасевич виготовила допоміжні виховні матеріали для новацтва «Новацьке Майстрування», Віра Шембель виготовила вміст «Ластівка» Також було виготовлено «Новацький Закон практично» та «Матеріали для Штапок при Пласті». Ірена Богачевська як Крайова комендантка пластунк провела програму «Пташки при Пласті» у житті. Програма «Пташок» розійшлася по цілому світі.

Звичай у «Княгині» такий: коли одна бере на себе який-небудь обов'язок, то всі допомагають. Члени куреня відслужили на пластових постах: Ірена Богачевська, Катря Гарасевич, Галя Рей, Віра Шембель, Христина Федина, Катя Портер і Марія Касіян.

Тепер «Княгині» опікуються пластовою групою в Донецьку, Україна. Членки перевели збірку грошей на домівку для пластової молоді станиці Донецьк і підтримують розбудову новацької оселі ім. пл. сен. Івана Крамарчука в Зеленому Гаї біля м. Донецьк.

«Княгині» й зараз активні у всіх заняттях пластової станиці Філядельфії, в США та Українському Освітньо-Культурному Центрі, ведуть працю на виховних і керівних постах в Пласті.

28-ий Курінь УПС «ВЕРХОВИНКИ»

В 1949 р., коли до Америки масово приїжджали українці з переселенчих таборів у Німеччині, в Нью-Йорку, у пластовій станиці, створено самостійний гурток старших пластунок «Верховинки». Патроном обрано Миколу Лисенка, бо верховинки любили співати, мали співучу групу, яка часто виступала на пластових та громадських імпрезах. Членки гуртка були в станиці і на таборах новацькими та юнацькими виховницями.

З часом гурток перетворився на сеніорський курінь, злучився з гуртком «Хуртовинки» і посилив свою діяльність.

В 2002 році в Україні створено курінь УСП-ок, і він дістав порядкове число 26. Курінною стала ст. пл. Грина Іванчук.

Впродовж 54-ох років свого існування курінь завжди був дуже активний. Поодинокі членки постійно працювали в Пласті у виховній та адміністративній діяльності (члени головних, крайових та місцевих проводів, новацькі та юнацькі виховники), а як курінь діяли головню в трьох основних ділянках.

1. Підтримка пластової преси і видань для дітей і молоді.

Щорічно влаштовувалося для юнацтва в станиці Нью-Йорк вечори «Юнака», багато років ведено розсилку бюлетеню ГБ УПС «Слово», щороку проводиться літературний конкурс ім. Лесі Дзядів-Кульчицької (пок. членки куреня), проведено різні заходи для придбання фондів для Пресового Фонду ім. Сірого Лева («Ялинка куренів», «цеголки» і інші). Курінь якийсь час займався розсилкою журналу «Готуйсь», підтримував постійно Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді (ОПЛДМ), розпродуючи їхні видання, влаштовуючи виставки дитячих книжок, ведучи також Т-во Прихильників ОПЛДМ в Америці і т.п.

2. В Пласті влаштовувалося Свята Весни, зимовий табір для старших пластунок, видано ряд брошур — матеріалів для пластових виховників, переведено реєстрації до двох ЮМПЗ.

Влаштовано для пластунів і громади «Вечори» на теми 70- і 85-ліття Пласту та «Пластуни у Визвольних Змаганнях».

На цю останню тему курінь видав у 2002 р. брошуру, яку опрацювала членка куреня Оксана Кузишин.

3. Допомога українським політичним в'язням та їхнім родинам.

В 70-их роках започатковано акцію допомоги українським політичним в'язням та їхнім родинам, в якій велику підтримку одержано від нашої громади. Щоб звернути увагу західного світу на долю наших дисидентів, разом з «Першими Стежками» поміщено двічі в «Нью-Йорк Таймс-і» сторінки про їх долі, вислано безліч листів до американського уряду в їх обороні. Для української громади влаштовано ряд імпрез, присвячених дисидентам: І. Світличному, М. Горбалеви, В. Стусові, К. Заричкій і іншим. Постійно надавано матеріальну допомогу також родинам дисидентів, колишнім політв'язням, а також музеєві Шістдесятництва в Києві. На цю ціль влаштовано було в квітні Вечір творчості поетів-шістдесятників.

Більшість членів куреня УПС є в околиці Нью-Йорку, дві сеніорки є в Києві. Два рази на рік виходить курінна газетка «З верха па верх».

29-ий Курінь УПС «СІРОМАНЦІ»

29-ий старшопластунський курінь «Сіроманці» був заснований в 1952 році в місті Нью-Йорк в ЗСА із членів юнацького гуртка «Чорні Коти», які саме перейшли були до УСП. В ряди новоствореного куреня (які скоро поповнилися членами із пластових станиць Ньюарку й Філадельфії) ввійшли пластуни, які були зацікавлені в журналістиці, літературі, мистецтві тощо. Тому курінь вибрав собі за свого патрона поета-пластуна Андрія Гарасевича, який трагічно загинув в Альпах в дуже молодому віці. Від самого початку свого існування курінь був зацікавлений у видавничій діяльності, тому він став широко знаним як «пластовий видавничий курінь».

«Сіроманці» від самого початку свого існування видавали внутрішньокурінні журнали, які появились під різними назвами: «Ікс», «Там-Там», «Аву». Крім того, «Сіроманці» видали ряд курінних книжок, в тому числі збірку поезій свого патрона Андрія Гарасевича «До першин», збірку пластового гумору «Округлі квадрати», навіть платівку із оригінальними «сіроманськими» піснями «На крилах мрій» тощо.

Так вже було прийнято в Пласті в Америці, що «Сіроманців» запрошували видавати газетки-одноднівки на всяких пластових таборах, зустрічах, святах.

Члени куреня «Сіроманці» теж редагували різні пластові журнали, в тому числі «Пластовий шлях», «Юнак», «В дорогу з юнацтвом» й інші. Зокрема великою їх заслугою було заснування й редагування пластового журналу для молоді «Юнак», який виходить до сьогодні. Деякі «Сіроманці» видають свої власні твори, праці, дописують до різних українських часописів і газет.

В 1980-их роках «Сіроманці» мали свій головний осідок в околиці Нью-Йорк — Нью-Джерсі — Філадельфія, хоч мали членів і в інших містах (Дітройт, Рочестер, Монtréal, Едмонтон).

В цей час майже всі члени вже стали сніорами. Сіроманці здавали собі справу з того, що курінь зникне, якщо вони не підляйдуть собі молодших членів до куреня УСП. Були спроби організувати стежі у Філадельфії, в Ст. Катеринс, Канада і т.д. — але без успіху.

З відновленням Пласту в Україні Сіроманці відразу зорганізували стежу на Рідних землях. Від початку стежа займалась пластовими видавництвами, зокрема «Пластовим шляхом», за редакцією Л. Онишкевича в ЗСА та Г. Бурбеси в Тернополі. Журнал друкувався в пластовій друкарні «Лілея».

Стежа в Україні начислює тепер понад 10 членів-активістів. Вони не тільки проводять виховну роботу (головно на Івано-Франківщині), а й ведуть Карпатську Пластову Округу, проводять численні пластові табори, видають численні пластові видання (зокрема в Івано-Франківській окрузі і в Самборі), а також видали безліч пластових підручників — наприклад, найновіший пластовий співаник. Племінним Вовком в 2000 році вибрано В. Федорака (з Надвірної, Україна), в Україну передано видавання племінного журналу «Аву».

Сіроманці-снїори, які залипились в ЗСА, є все ще активні — переважно індивідуально. Л. Ромапків є тепер Начальним Пластуном, а Л. Онишкевич є референтом видав. при ГПБ (і редактором «Пластового шляху»). Різні інші «Сіроманці» є в станичних та крайових пластових проводах. Багато з них також працює на громадській ниві, як, наприклад, Р. Андрушків в НТШ, а Я. Козак в Товаристві «Тризуб».

Одначе всім зрозуміло, що майбутнє Племені є в Україні.

СКОБ! Аву!

30-ий Курінь УПС «БЛИСКАВКИ»

В 1960 році славний сіднейський юнацький гурток «Кобри», який складався із шістьох членок (Софійка Подригуля (тепер в Едмонтоні) Оксана Козьолковська, Оксана Пиць (тепер в Торонті), Славка Островська, Марта Малецька (в Лондоні) і Дарія Загородна), перейшов до УСП.

Члени хотіли далі разом пластовати і вибрали назву «Блискавки» (що мало віддзеркалювати характер дівчат). Щоб доповнити склад куреня, долучилися старші дівчата, які ще не були охоплені в будь-якому курені.

В Сіднеї був ще другий дівочий гурток «Калина», і деякі члени того гуртка також вступили до куреня «Блискавки». Вісім членок вступили з інших околиць, так що курінь «Блискавки» розрісся до гарного числа.

Довгі роки члени брали активну участь у Пластовому Проводі, на таборах, а пізніше, коли приходили на світ діти, включилися в новацьку виховну працю.

В Сіднею була довголітня організація, яка називалася «Міжнародний Скавтинг в Екаїлю». До цієї організації належали Естонці, Литовці, Лотиші, Мадяри, Росіяни і Українці. Пл. сен. Дарія Загородна разом із покійним пл. сен. Миколою Свідерським (Лісовий Чорт) протягом 10 років були репрезентантами Пласту. Організація відбувала міжнародні скавтові олімпіади і змагання.

Час минув, членки добігли до віку сеніорату, і в 1970 р. одягнули бронзові хустки і стали сеніорками в курені «Блискавки».

У 1979 році членки юнацького гуртка «Дикі Лебеді» вступили до «Блискавок». Пізніше прибуло ще 7 членок. Курінь ріс — кожне покоління виконувало свої пластові обов'язки як могло, і постійно відбувалися чудові табори і мандрівки.

Перші члени куреня «Блискавки» вже старші сеніорки, уділяються в суспільному житті. З часом праця почала завмирити. «Блискавки» створили міцне товариське середовище і, хоч офіційних сходів не було, стрічалися і були готові до праці і допомогти в Пласті.

Тепер настав час розвитку Пласту в Україні. Молодь їздить на табори в чудові Карпати. Австралійські пластуни готові допомогти нашим друзям в рідній Україні.

31-ий Курінь УПС «ВОВКУЛАКИ»

Кіш Вовкулаків — це курені старших пластунів та сеніорів, згуртованих в Пласті, які через вибрану ціль свого існування і братерську пластову дружбу пробивають шлях в житті під кличем «один за всіх, всі за одного!» Братство, про яке читаємо в історії Запоріжжя і бачимо в племенах «Вовкулаків», заохочує членів до товариського співжиття та уможливорює нашу курінну активність, яка на першому кроці є вихованням української молоді, згуртованої в Пласті.

Сьогодні сеніорський курінь «Вовкулаків» налічує понад п'ятдесят членів, які є активні по станицях України, Німеччини, ЗСА і Канади.

Члени куреня проводять численні табори — мандрівні, лещетарські, альпіністичні, виховні та табори на ювілейних з'їздах. Окрім того в курені існує традиція екстремального мандрівництва: щороку члени куреня вибираються в якусь складну мандрівку — «самозгубу». Зокрема, останню свою самозгубу «Вовкулаки» провели на горі Кіліманджаро. Така традиція прицепилася також в Україні.

«Вовкулаки» є любителями природи та пригод. Це є побратимство вовків, у яких б'ються людські серця з негасимою любов'ю до відродженої України, а особливо до запорізьких традицій і чеснот. Тому патрон куреня і курінний — це Дух кошового отамана Івана Сірка. Ця липарська і провіднича постать єднає членів куреня і провадить під жовто-чорним та малиновим прапором — барвами запорожців.

Під кінець 1940-их років Пласт розвивав діяльність на еміграції на північному континенті Америки. Юнаки станиць Чикаго, Торонта і Монреалю від 1955 року зжилися на пластових таборах, зустрічах та з'їздах. При вечірніх ватрах зачарувалися символікою та історією відзнаки, яка має голову запорожця на тлі вовчої голови. Вони вирішили продовжувати свою дружність та відновити легенду і вовкулачі традиції, які розпочали попередні пластуни. Перше створився гурток юнаків «Вовкулаків» в Україні в 1920-их роках, відтак гурток старших юнаків на еміграції в місті Ділінген в Німеччині в роках 1947 — 49 і гурток старших пластунів в Едмонтоні, Канада, в роках 1949-50 та в 1952 році на ювілейній зустрічі станиць Дітройту та Чикаго. В 1991 році «Вовкулаки» попирають свою діяльність в Україні. Основний напрям діяльності куреня в Україні — виховний та видавничий. Члени куреня беруть активну участь в організації таборів УПН, УПЮ та в керівництві організацією. Друкована продукція, випущена за участю «Вовкулаків», несе відбиток справжніх українських традицій, виховує в молоді повагу до історії свого народу.

В українській творчості залишилися різні згадки про вовкулаків. Поетичну та історичну згадку знаходимо перш усе у «Слові о полку Ігоревім»: у «Пісні про князя Всеслава» згадується три рази Всеслава-Вовкулаку. Тут немає ніякого злого осуду, навпаки, є багато про його співчутливість, швидкість і похвали за його мудру вдачу. У фольклорі уявлення про вовкулаків сягають своєї давнини не лиш в Україні (зокрема на Поліссі), а й між іншими народами в Європі. В основі курінного вовкулачого вірування лежить уявлення, що хоробрі запорожці, які дожили сивого віку, були спроможні серед ночі перетворитися у вовка та боронити селян і відстрашувати ворожі сили.

«Вовкулаки» вітають всіх пластунів вовчим закликком — «Гав-гу! Гав-гу!», а відповідають степовим кличем козаків: «Пу-гу! Пу-гу!»

32-ий Курінь УПС «СТЕПОВІ ВІДЬМИ»

Назва куреня мала свій початок в 1955 році, в Аделаїді, коли чотири юначки назвали свій гурток «Відьми». Це юначки Тая Карпенко-Прадун, Зоя Карпенко-Калинюк, Наталка Равич-Берів та Ліда Барановська. В 1957 році до гуртка вступила Оріся Чубата-Судомляк. Усі пластунки, крім Ліди, залишилися «Відьмами» і, перейшовши до УСП, до сьогоднішнього дня зберегли назву «Відьми».

На сходинах в 1963 році, які скликала референтка УСП Ірина Цюрак-Савчак, присутні рішили злучитися з існуючим гуртком, і згідно з вимогами правилника УСП, змінили назву на «Степові Відьми».

Виїхавши до Мельбурну в 1966 р., Ірина Савчак заснувала новий гурток «Відьом» а коли число членства перевищило п'ятнадцять, гурток «Степові Відьми» почав працювати як курінь.

Після Ювілейної Міжкрайової Зустрічі в Аделаїді в 1971 р. Зірка Радь засновує гурток куреня в Канаді. Однак після декількох років спілкування втрачено зв'язок з Зіркою. У 1974 році завдяки Мусі Цюрак-Придун з Аделаїди твориться новий гурток в Сіднею.

В 1975 році Булава Головного Булавного УПС затвердила 32-ий Курінь УПС «Степові Відьми». На сьогодні курінь начисляє 33 активних членок.

Відзнака куреня — чорний капелюх і мітла на червоному круглому тлі.

Відьомська хустка — червона з чорним обведенням і відзнакою «Степових Відьом» в розі хустки. Хустка затягається чорною шкіряною шлюфкою.

Беретки — червоні.

Наші традиції — пісня «Ми є відьми степові» і танець «Степових відьом» — вживаються на святах чи зустрічах. Обіднянка «Степових відьом» вживається при переведенні «Зеленух» (прихильниць) до «Відьом».

Переводяться регулярні місячні сходили, ведеться праця в пластових осередках. Членки цікавляться подіями в Україні та діаспорі та допомагають Україні. «Відьми» є членами Фундації «Допомога дітям Чорнобиля», активні при церквах, школах, громадах та в мистецьких одиницях.

«Відьми» стараються бути віірцевими пластунками, життєрадісними, мати почуття гумору і дружби та плекати красномовність, творити спільноту, об'єднану загальноукраїнськими, пластовими та «Степово-відьомськими» ідеями.

В травні 2003 р. «Степові Відьми» відбули Злет в чарівних містичних горах «Данденонгз» для відзначення 40-літнього Ювілею куреня.

33-ий Курінь УПС «БРАТИ МОУГЛІ»

Початком пластової одиниці під назвою «Брати Моуглі» можна вважати 1951 рік, коли українські емігранти, що прибували до Австралії після Другої Світової Війни в кінці 40-их і на початку 50-их років минулого століття, почали організуватись у громади, церковні та інші організації, між ними і в пластові станиці. І так, у 1951 році відбулися сходина ініціативної групи з декількох старших пластунів у Сіднею, які 14 липня 1951 року оформились у старшопластунський гурток, обравши першу гурткову команду, а вже за місяць цей гурток прийняв собі назву «Брати Моуглі».

Гурток «Брати Моуглі» брав активну участь у розвитку пластової станиці в Сіднеї та пластової діяльності протягом 50-их і 60-их років, включаючи участь в організації та проведенні річних пластових таборів, у виховній праці в юнацтві і новацтві, внаслідок чого гурток юнаків, при переході до старшого пластуництва у 1967 році, вступає до «Братів Моуглів», і з того часу постає курінь УСП з цією назвою.

З виїздом кількох членів куреня до інших міст Австралії на постійне проживання відділи сеніорського і старшопластунського куренів «Брати Моуглі» засновуються в кінці 70-их і на початку 80-их років в Мельбурні (Вікторія) й Аделаїді (Південна Австралія).

З ростом куренів УПС і УСП «Брати Моуглі», на всенародському з'їзді обох куренів у 1999 році було рішення створити об'єднане Пластове Плем'я «Брати Моуглі», яке складалося з куренів УСП і УПС. Члени обох куренів працюють індивідуально у своїх пластових станицях, а також багато членів займають відповідальні становища в українських громадських, кооперативних і церковних організаціях. Більшість членів племені є професійні люди, які поза своєю професійною діяльністюкладають багато труду та свого знання і досвіду у пластову та громадську працю.

Як пластова одиниця об'єднаний курінь взяв на себе опіку над пластовими осередками у Криму в Україні і здійснює цю опіку практичними заходами, надсилаючи нашим українським пластунам у Криму пластову літературу, згідно з проханням уповноважених пластових провідників.

В 2001 році об'єднаний курінь «Брати Моуглі» успішно відсвяткував 50-ліття свого існування, провівши дводенний табір з участю членів з інших околиць Австралії.

В 2002 році склав прохання до вступу і був прийнятий в члени старший пластун з України. Отже курінь «Брати Моуглі» перекинув свої паростки і в Україну. В міжчасі отримано ще одно прохання вступу в члени з України.

Під сучасну пору об'єднаний курінь «Брати Моуглі» нараховує 32 члени — 12 УСП і 20 УПС. Перспективи на даліше існування і творчу діяльність племені «Брати Моуглі» остаються задовільними.

34-ий Курінь УПС «НОВІ ОБРІЇ»

Курені УПС і УСП «Нові Обрії» почали спершу існувати як підготовчий курінь на терені Дітройту в 1962 році. Засновниками і першими членками куреня були юначки гуртка «Соняшні Промені»: Люба Климишин, Христя Макар, Люба Зубаль, Марія Подгурська, Маруся Бобяк, Калина Ткачук, Оленка Ромах, Люба Григорчук, Віра Зубальська, Христя Березовська. Ці подруги бажали продовжувати свою пластову діяльність разом на терені Дітройту, де осередок куреня існує до сьогодні. В перших роках існування підготовчого куреня курінною була ст. пл. вірлиця Марія Подгурська. 22-ий курінь УСП-ок «Нові Обрії» був затверджений ГПБ в 1964 році. В червні того ж року під проводом курінної Анни Богай, курінь взяв участь в посвяченні пам'ятника Тараса Шевченка у Вашингтоні.

Щоб улегшити перехід з УСП до УПС і продовжувати пластову працю, в травні 1973 року пластунки-сеніорки на терені Дітройту створили підготовчий сеніорський курінь «Нові Обрії». Курінною підготовчого куреня була пл. сен. Дарія Бойчук. В 1975 році Марія Лісовська і Тамара Петрачук перейшли зі старшопластунського куреня до підготовчого «Нові Обрії». Тоді число членок дійшло до п'ятнадцяти, і в жовтні 1975 року ГПБ затвердила 34-ий Курінь УПС «Нові Обрії».

Головним напрямом пластової діяльності є виховна праця. Членки куреня «Нові Обрії» брали і далі беруть численну участь у пластовій праці як виховниці і членки булав на літніх таборах.

Членки куреня постійно поширюють свої особисті обрії, беручи активну участь в різних громадських діях. Пл. сен. Марія Зарицька займалася справою українських політ'язнів, пл. сен. Оля Дука очолювала в Дітройті Фонд Катедри Українознавства при Гарварді, пл. сен. Христина Гнатчук вчила вищі класи і підготувляла учнів до матуральних іспитів в Школі Українознавства, пл. сен. Марія Лісовська, любителька музики, бере активну участь в Українському Музичному Інституті Америки.

Незалежно від життєвих доріг теперішніх і колишніх членок, курінь «Нові Обрії» зв'язує всіх їх разом. Це дуже виразно виявилось на відзначенні 25-ліття і знову на відзначенні 30-ліття існування старшопластунського куреня «Нові Обрії». Спомини спільного пластування викликали почуття радості і задоволення з участі у Великій Грі.

36-ий Курінь УПС «ШОСТОКРИЛІ»

Назва куреня взята із давніх княжих часів Галицької Держави, від того, що автор «Слова о полку Ігоревім» називає Романа Галицького «Шестикрильцем». Курінь заснований в Клівленді, Огайо, ЗСА, в липні 1960 р. старшими пластунками Мотрею Грушкевич, Марусею Фур, Ксенею Олесницькою, Христею Сахно й Любою Степян. Було 15 членок, коли КПС затвердила курінь у вересні 1960. А в 1970 році курінь начислав 60 членок, розкинутих по Америці, Канаді й Європі. Найсильніші крила (себто поселення членок) були в Нью-Йорку, Клівленді й Торонті.

Правильник куреня був оформлений, а в ньому завдання і мета — «Летіти понад буднем, стреміти до висот». Українське слово, пісня, мистецтво, звичаї і обичаї — це плях «Шостокрилик» («Перелетна Ніч», «Передача Вінка», «Дівич-Вечір», «Андріївський Вечір», танцювальні групи, мистецькі ансамблі і інше). Членки куреня провели ряд виставок українського мистецтва, виступів, доповідей, гагілок і багато іншої корисної праці. На пластових таборах традиційно проводять «Ніч під Івана Купала» і «Хрещення табору».

Крім плекання гарних звичаїв, в курені також зберігають українську закраску. Гуцульський топірець — ознака влади курінної, а крайка є важкою частиною білої спортової уніформи. Так у житті куреня, а особливо на Курінній Раді, без спеціальних звичаїв не обійдеться. Під час Перелетної Ночі заслужені членки одержують свої крила. Велику роль відіграє вінок як символ дружби, любови і радості, та гаряча свічка як символ правди.

Найгарніший з усіх звичаїв — це весільний звичай. Вінком, сплеченим з пишних маків, волошок і роменів, вбирають голову молодої. Цей вінок мандрує від молодої до молодої із міста до міста. Молоду коронує попередниця разом із приявними «Шостокрилими», які виконують приписаний ритуал. До вінка нова молода додає свою стрічку із своїм підписом і свого чоловіка, який при цій нагоді стає членом Шок-Приятю. Так впроваджують подругу на нову дорогу життя і пригадують, щоб вона українське зерно внесла у нову хату, де воно повинно рости і розвиватися від покоління до покоління.

В 1989 році діяльність старшопластунського куреня «Шостокрилі» відновилися в Клівленді, де сьогодні знаходиться найбільше крило. Створилися в той час також нові крила в Балтиморі і в Торонті. Праця куреня далі зосереджується довкола українських традицій, пісень і мистецтва, а також виховної праці. Членки беруть активну участь у різних виховних ролях в станиці і на таборах. Щороку приготівляють повацьку сценку св. Миколая та помагають під час різних пластових свят.

Мета відродженого куреня залишилася та сама:

«ЛЕТІТИ ПОНАД БУДНЕМ, СТРЕМІТИ ДО ВИСОТ»

37-ий Курінь УПС «ПОБРАТИМИ»

Пластуні, серед яких зродилась ідея створити новий динамічний курінь, заснований на фундаментах правдивої дружби й на випробуваних ідеалах Пласту, перший раз зустрілись на першій «Лісовій Школі» влітку 1964 року. Вони тоді були шістнадцятилітніми юнаками з різних сторін Америки.

Ці юнаки підсвідомо відчули, що їх єднає щось глибоке і правдиве, що в них палають ті ж самі мрії й надії. Пластуні-юнаки Антін Колтупюк, Тарас Ліськевич, Андрій Стець і Руслан Рясак нав'язали між собою міцну непохитну дружбу. Наступного літа вони знову зустрілись у пластових таборах, пізнали інших пластунів однодумців, і їхня дружба скріплювалася і росла.

Влітку 1966 року, ті самі, вже старші пластуні з кількома іншими друзями вибрались на мандрівку через Західну Америку. Серед прекрасної природи, далеко від всяких турбот і монотонності буденного життя, спалахнула ідея створення нового куреня. Вони постановили робити все, що в їхніх силах, щоб поширити ідеї українського Пласту, щоб працювати для незалежності і свободи українського народу, щоб бути завжди готовими стати на захист і поміч своєму побратимові, як це робили наші славні предки — княжі дружинники, козаки, Січові Стрілці і новітні партизани.

Після закінчення цієї мандрівки вони повернулись додому з думкою створити новий курінь. 30 грудня 1966 року в Чикаго успішно відбулася перша Велика Рада «Побратимів». На Раді взяли участь приблизно двадцять пластунів-однодумців. Першим курінним обрано Антона Колтунюка, одного із співазасновників. Курінь одержав офіційне призначення як 35 Підготовчий Курінь УСП-ів. Оскільки більшість членів куреня була в Чикаго і Нью-Йорку, в цих містах створено два головні осередки.

28 грудня 1968 року, під час Великої Ради в Нью-Йорку, крайовий референт старших пластунів у ЗСА повідомив зібраних членів, що від цього дня курінь є повноправним куренем УСП-ів під назвою «Побратими».

Під гаслом «Побратимські Пригоди» у 1970 — 1980-х роках «Побратими» організували і провадили табори для старшого пластуства і старшого юнацтва, зацікавленого у водному пластуванні. Табори відбувалися в околицях північної Мінесоти і південної частини канадської провінції Онтаріо на мережі соток маленьких і великих озер. Команди і булави таборів складалися із «Побратимів», досвідчених у водному пластуванні і канойкарстві.

Одержаний досвід «Побратимів» в канойкарстві спонукав видання «Підручника для провідників водно-маандрівних таборів». Завершенням водної програми «Побратимів» був закуп 12 каноек 1982 року. Цією пластовою «флотою» користувались не тільки учасники Водно-маандрівних таборів, а й юнаки і юначки Чикагської станиці.

Побратимські Водно-маандрівні табори відбувалися під час років великого росту куреня — у 1982 курінь УСП і підготовчий курінь УПС разом начисляли 49 членів. В 1970-1980 роках «Побратими» брали активну участь у пластових таборах на терені Америки, а особливо у «Лісовій Школі».

У 1993 р. «Побратими» встановили «Побратимську Фундацію», яка має за свою мету матеріальну підтримку пластової організації.

Сьогодні, після 30 років існування, є приблизно 35 «Побратимів» — старших пластунів і сеньорів. Головним центром діяльності є станиця Чикаго, де перебуває більшість членства і де «Побратими» займають провідні місця в станичній старшині. Меншим осередком праці є околиця Нью-Йорку, а інші члени живуть по всіх кутках Америки, як також поза Америкою і в Україні.

38-ий Курінь УПС «ЛІСОВІ МАВКИ»

«Маємо в серці те, що не вмирає».

Курінь «Лісові Мавки» тісно пов'язаний з українським фольклором і звичаями. Патронка куреня, Леся Українка, та її «Лісова Пісня», стали для куреня взірцем всього, що гарне, шляхетне, і так, як у цьому творі Лесі Українки, членки куреня прагнуть до найвищих висот і добра, плекати українські традиції, культуру та звичаї.

Курінь був заснований в 1947-му році в місті Ерланген, в північній Баварії, де багато українських студентів згуртувалося на студіях Ерлангенського Університету.

За ініціативою студентки медицини, Лесі Храпливої, та групи студенток Байройтської Гімназії, засновано пластовий гурток, до якого вступили Леся Кисілевська, Віра Бабій, Стефа Зайферт, Люба Шавала, Наталка Москалів, Оля Пиндюк, Слава Слиж, Іванка Ференцевич, Ірка Урбан, Дарка Городинська і Ака Клим. Тому, що дівчата захоплювалися «Лісовою Піснею», в якій головна постать — Лісова Мавка — віддзеркалювала характеристики, до яких прямує кожна людина: духовність, ніжність, досконалість і любов до людей та природи, — вони вибрали собі назву «Лісові Мавки». Курінну пісню написала Леся Храплива (до музики композитора Івана Недільського), в якій слова

*Бо прийде час, прийде година,
Ми вернемося в свої буйні ліси,
Пригорне рідна полонина,
Засяє сонце волі і краси —*

віддають тугу за рідною Україною, за якою тужили «Мавки» на чужині в Ерлангені.

В 1947 і 1948 роках «Мавки» відбували зі своїми роями і гуртками прогульки, влаштовували ватри та переводили теренові змаги. Також в 1947-му році взяли участь в Ювілейній Пластовій Зустрічі в Міттенвальді, з нагоди 35-ліття Пласту, та в новацькому вишколі біля Регенсбургу.

В 1961-му році «Лісові Мавки» офіційно оформились в КПС як 20-ий курінь УСП-ок. В 1962 році відбулася перша курінна рада на терені північної Америки, де вибрано Христю Мазуркевич (з Торонта) курінною, запроєктовано курінну відзнаку (цвіт папороті) і прапор. В 1968-му році, за згодою КПС, відбулося урочисте посвячення курінного прапору в присутності членів інших куренів та пластового проводу. В 1972-му році курінь отримав від КПС признание за підготовку і проведення теренової гри на Ювілейній Пластовій Зустрічі.

В 70-их і 80-их роках «Лісові Мавки» далі продовжували діяльність своїх основоположниці. «Лісові Мавки» часто організували новацькі Свята Весни, юнацькі Свята Юрія, старшопластунські Миколайки та гри і забави для новацтва під час костюмовок в естанції Нью-Йорк. В цей час курінь налічував 73 членки і мав осередки праці в Торонті, Чикаго, Лос-Анджелесі, Філадельфії, Бостоні і в Нью-Йорку / Нью-Джерсі. Членки почали носити чудові зелені китари, які стали частиною пластового однострою.

У вересні 1997 «Лісові Мавки» відсвяткували своє 50-ліття на оселі УНСоюзу «Союзівці», на яке прибули не тільки старші пластунки, а й сеніорки, деякі з них перші «Мавки» з Ерлангену. В 1989-му році сеніорки одержали своє порядкове число від КПС і почали процес активізування 38-го сеніорського куреня «Лісових Мавок».

Для «Лісових Мавок» дороговказом є слова Мавки з п'єси Лесі Українки Лісова Пісня: «Я маю в серці те, що не вмирає». Ці слова Мавки можуть бути не тільки нашим ідеалом, а й прикладом для кожного пластуна.

39-ий Курінь УПС «СПАРТАНКИ»

Курінь «Спартанки» був організований в 1959-му році в Чикаго. Організаторами були 13 юначок, які переходили до старшого пластуна і бажали продовжувати пластову працю в зжитому гурті. Зразу включилися у виховну та адміністративну працю чикагської пластової станиці. У 1969 і 1970 роках курінь значно зріс чисельно. На терені Чикаго курінь організував виставки українського мистецтва та видав книжку «Молода Господиня» і далі продовжував виховну і адміністративну працю в станиці.

В 1972-му році до куреня вступили гуртки з Нью-Йорку і з Нью-Джерсі в числі 11, з їхньою першою курінною Лідією Прокоп. Новий оформлений гурток займався спортовими турнірами по станицях та під час Свят Весни. Вони щорічно організували відбиванкові змагання Вайлдвуді, Нью-Джерсі та традиційно проводили Андріївський Вечір по станицях.

З часом до куреня вступили гуртки з різних місцевостей — з Торонта, Філадельфії та Вашингтону. Впродовж існування цілєю куреня с провадити виховну працю по пластових уладах, уділятися в громадській праці та ширити фізично-атлетичний дух.

Курінні краски — чорна і золота. Курінна підзначка — це емблема дівчини «Спартанки», яку носять на правому рукаві однострою. Курінна хустка — чорне тло з двома золотими пасами. Курінний китар — вишитий на чорному сукні. Курінні традиції є численні: приймання нових кандидаток, «дівич-вечір» для молоді, писання і читання жартівливої казки, випиття обрусу і серветок, весільні обряди.

В 1994 році сепіорський курінь «Спартанки» був затверджений з першою курінною Ромою Максимович та одержав порядкове число 39. Курінь начисляє 24 членок з Нью-Йорку, Нью-Джерсі, Конектікат, Бостону, Філадельфії і Вашингтону.

Завдання куреня:

- Продовжувати виховну працю по станицях.
- Щорічно проводити повацькі Свята Весни з станицею Ньюарк.
- В 1993 році п. сен. Петруся Котляр-Паславська заініціювала і зорганізувала перший початковий табір для новаків і новачок у віці 6-7 років, і по сьогоднішній день очолює його на перемену з п. сен. Ідею Леуш, кожного року на «Вовчий Тропі».
- Включно з виховною працею, завданням сепіорського куреня «Спартанки» є фінансово підтримувати пластову оселю «Вовчу Тропу» через особисті чи збіркові добровільні датки.

40-ий Курінь УПС «ЧОРНОМОРСЬКІ ХВИЛІ»

Початки куреня були ще в 1958 році, коли старші пластунки шукали за старшопластунським куренем, який найбільш відповідав їхнім зацікавленням. Вони захопились морським пластуванням та його чаром, тому вирішили створити перший в історії Пласту дівочий курінь морських пластунок.

Вістка розплилась досить скоро між любителями води, з'їхалися пластунки з усіх сторін, відбули неофіційну Раду і в 1960 році створили курінь «Чорноморські Хвилі». Рік пізніше курінь одержав порядкове число 16.

Завданням куреня було поширювати морське пластування, проводити морські табори, уряджувати Свято Моря і т.п.

Згодом прийшов час творити родинне життя, виховувати дітей і виховати їх для Пласту. За родинними обов'язками «Чорноморські Хвилі» не думали про себе. Тому щойно в 1995 році створили сеніорський курінь «Чорноморські Хвилі», який одержав порядкове число 40. Відтоді відбуло п'ять курінних Рад.

ДОБРОГО ВІТРУ!

41-ий Курінь УПС «ЧЕРВОНІ МАКИ»

В 1967 році, в Мельбурні, Австралія, засполаво старшопластунський жіночий курінь «Червона Калина», який в 1978 році переіменовано на «Червоні Маки». 10 жовтня 1997 р. затверджено курінь УПС «Червоні Маки» і надано порядкове число 41. Курінь нараховує 20 членок, з яких 13 є активні.

Деякі члени куреня проводили вишколи, були в булавах таборів та членами крайових та станичних проводів. Крім пластової праці членки куреня беруть активну участь у громадському житті.

Назва куреня поєднує два поняття: красу України і пам'ять полеглим в боротьбі за Україну. Курінний клич — «Рости, Рости». Курінні барви — червона, зелена і чорна.

Курінь «Червоні Маки» допоміг оплатити подорож пластунам, які в серпні 2002 року поїхали на ЮМПЗ в Україні; уфундували таборів відзнаки станичного табору «Один крок вперед» (2002); зложив даток на фонд збереження українського часопису «Вільна Думка», на громадський хор «Промінь» (5 членів куреня співали в тому хорі), на Фонд Лекторату Українознавчих Студій при університеті ім. Монаша, на Вишкільний Фонд Пласту у Вікторії.

В майбутньому курінь плянує видати повну історію «Червоних Маків» та книжечку з переписами страп, в яких уживається мак.

Членів куреня «Червоні Маки» єднає дружба, яку зликаємо на щомісячних сходинах — довголітня пластова дружба та співпраця подруг, які готові завжди допомогти, дає нам насагу до праці в Пласті і українській громаді.

42-ий Курінь УПС «ПЕРЕЛЕТНІ ПТИЦІ» ім. Дарії Навроцької

Історія куреня починається в 1948 р. з прибуттям емігрантів після Другої Світової Війни до Канади.

Кілька старших пластунок, які прибули до Канади з Німеччини і поселилися у Вінніпезі, зорганізували спочатку старшопластунську стежу «Перелетні Птиці». Коли збільшилося членство до двох гуртків, то створили курінь «Перелетні Птиці». Одною з тих перших пластунок була ст. пл. Галя Гарасовська.

Назву куреня вибрали таку, яка тоді відповідала настроєві й сентиментові перших організаторів. Тоді вважалося, що наш побут в Канаді є тільки на якийсь час, поки ситуація зміниться і можна буде перелетіти на рідні землі. Хоч так воно не сталося, але назва куреня показала дуже характеристичною для куреня «Перелетних», бо багато членок куреня перелетіли в інші частини Канади і Америки, скрізь будучи активними членками Пласту.

Цей старшопластунський курінь взяв собі за патронку поетку Олену Телігу, а зареєстроване число куреня було 14. Курінь був дуже активний у Вінніпезькій пластовій станиці. Завданням куреня була виховна праця в новацтві та юнацтві.

Організовано різні імпрези, свята, прогульки, табори — як старшопластунські, так і юнацькі, якими провадили «Перелетні». Курінь був серцем діяльності в пластовій станиці. З часом, коли перших «Перелетних» переведено до сеніорату, курінь якийсь час ще продовжував діяльність як старшопластунський осередок і поволі перестав існувати як курінь УСП. На жаль, ті «Перелетні», що були вже в сеніораті, не ідентифікували себе як курінь чи частина сеніорів з «Перелетних Птиць», а просто як колишні «Перелетні» в сеніораті.

Так минали роки. Колишні «Перелетні» були активними членами у виховній праці та проводі Вінніпезької пластової станиці. Ідея відновлення куреня виникла на ЮМПЗ-98, яка відбулася біля Вінніпегу. На ЮМПЗустрічі було багато колишніх «Перелетних», включно з першою організаторкою куреня Галею Гарасовською-Заяць. На цей раз ідею відродження куреня піднесла Таїсса Ружицька, колишня членка «Перелетних», і цю ідею почали реалізувати відразу на Зустрічі, де відбулися перші організаційні сходи — 8 серпня 1998 р. На других сходинах, які вже відбулися у пластовій домівці у Вінніпезі 24 вересня 1998 р. і на які прибула ініціаторка відновлення куреня пл. сен. Таїсса Ружицька, оформлено вже курінь, вибрано куріньний провід: пл. сен. Оля Крук — курінна, пл. сен. Галина Коваль — писар, пл. сен. Марта Корбутяк — скарбник. Вислано також лист до Головної Булави у справі відновлення (створення) куреня в сеніораті.

На жаль, тут виникли різні комплікації з «відновленням» куреня, і врешті наш курінь оформлено як новостворений сеніорський підготовчий курінь, який затверджено 27 жовтня 2000 р. і надано ч. 42. Курінь вибрав собі цим разом за патронку колишню членку станиці, діяльну пластунку ще з України пл. сен. Дарію Навроцьку. Створено новий «Кодекс» — правильник куреня, який дещо різнить-ся від попереднього старшопластунського, який був присвячений виховній праці. Тут з огляду на вік більшості членок, в «Кодексі» було введено деякі зміни у завданнях куреня, як праця для добра станиці, українського суспільства та збереження рідної української мови. Також дещо «усучаснено» пісню «Перелетних» та відзнаку. Від реорганізування куреня в сеніораті минуло чотири роки. При кінці 2002 року відбуто першу курінну раду та вибрано новий провід. Перед новим провідом дальша праця і розвиток куреня, на поміч станиці та для добра української спільноти в діаспорі.

43-ий Курінь УПС «КАРПАТСЬКІ ОРЛИ»

«Орли готові вже до лету!»

Курінь «Карпатські Орли» постав з юнацького гуртка «Орли» який існував в першій половині 1950-их років. Тоді до гуртка належали чотири пластуни: бл. пам. Юрко Сорока, Любомир Дучечко, Леонід Верещака і Нестор Яворський.

Перший Ювілейний Крайовий З'їзд в Австралії відбувся в 1956-57 році в Севіл, коло Мельбурну. Для юнаків гуртка «Орли» це була несабутня подія — вони перейшли в ряди старших пластунів і створили самостійний гурток «Карпатські Орли». В 1966 році під час літнього табору з УПУ до УСП перейшло вісім членів юнацького гуртка «Соколи», і всі вступили до самостійного гуртка «Карпатські Орли». Членство в ті часи нараховувало 13 осіб. В 1967 році чотири старші пластуни перейшли до сеніорату.

В 1972 році гурток «Карпатські Орли» вислав свого члена ст. пл. М. Пика на міжнародну зустріч, яка відбулася на «Вовчій Тропі» в Америці. При кінці 70-их років з підтримкою станичної старшини Вікторії відбувалися спортові апелі в Ессендоні. Ці апелі організували та проводили «Карпатські Орли» протягом п'яти років. В тому часі член «Орлів» пл. сен. М. Квас з допомогою інших пластунів опрацював книжечки до всіх трьох новацьких проб.

Від самого початку пластування в Мельбурні члени гуртка «Карпатські Орли» були активні у пластовій виховній праці як виховники, зв'язкові і гніздові в юнацькому і новацькому Уладах. Члени займали пости в станиці Вікторія — станичного, кошового, скарбника, референта пластової площі і на терені Австралії в Крайовій Пластовій Старшині і Крайовій Референтурі УСП. «Карпатські Орли» впродовж довгих років брали активну участь у підготовці і проведенні крайових і місцевих таборів і в одержуванні пластової оселі «Сокіл».

За довголітню працю в Пласті п'ять членів гуртка «Карпатські Орли» одержали відзначення Св. Юрія в Сріблї.

В 2001 році Головна Булава УПС зареєструвала наш підготовчий курінь як 43-ий Курінь УПС «Карпатські Орли». Членство в 2003 році нараховувало 13 сеніорів.

В молодих роках «Орли» багато мандрували по гірських теренах Вікторії, цікавилися риболовством, їздили на леб'ятах, грали у відбиванку, австралійський футбол і копаний м'яч. Тепер є членами в клубі гольфу і в Українському Лещетарському Клубі «Калина». В українському суспільному житті члени далі працюють в українському шкільництві, при церквах, громадах і банкових кооперативах. Є членами громадських і церковних хорів.

44-ий Курінь УПС «ЦЕЛІБАТ МУРЛИКИ»

Ідея створення куреня виникла під час Вишколу впорядників УПУ ч.1, що проходив 30 березня — 2 квітня 1991 року в Славську, де був гурток «Целібат Мурлики». Установчий Збір Куреня відбувся 6-7 липня 1991 року на Соколі, місці сталого табору міжвоєнного Пласту. Відтак праця над відродженням табору-музею «Сокол» стає одним з пріоритетів у діяльності куреня. У 1993 році курінь започаткував серію Вишколів попередньої пластової підготовки,

призначених для дорослих осіб, зацікавлених Пластом. У 1993-96 рр. проводили Крайові Ознайомчо-виховні табори «Гайда до Пласту», через які пройшло біля 1100 учасників. У перших роках своєї діяльності «Мурлики» також організували низку кількадечних таборових зустрічей для юнацтва (т.зв. «мурликіяди»).

Патроном куреня обрали Івана Чмолу, співзасновника Пласту, четаря УСС, полковника, найвизначнішого скавтамастра Пласту в таборовій ділянці.

Клич куреня — «Жий-жйй» — «Поживай», вітання — «До плюбу» — «Бррррр»

Основні напрямки праці куреня: виховництво, організація та адміністративна праця, проведення Вишколів попередньої пластової підготовки та ознайомчо-вишкільних таборів «Гайда до Пласту!», відродження табору-музею «Сокол».

Курінні ступені — мурлика-симпатик, мурлика-прихильник, дійсний мурлика, Мурмурандо (єдиний та пожиттєвий почесний член, на Установчому Зборі Куреня у 1991 році пл. сен. Володимир Мурський — «Мурмурандо», ЛЧ, був іменований як Мурмурандо Перший).

Назва куреня запозичена з пісні ЛЧ «Кааав мені в лісі сатана...» (автор — Тарас-Чача Крушельницький), присвяченої Володимиру Мурському, ЛЧ, який тривалий час не міг одружитися.

За територіальним принципом курінь поділяється на паланки та зграї. За уладами «Целібат Мурлики» поділяється на ватаги, очолювані Старшими Коцурами УСП та УПС. Курінний провід: курінний (Генеральний Коцур), Хорунжий, Дрзпливий Мурлика, Редактор «Похиленої Шафи», Обозний.

Курінна газета — «дуркований орган ЦМ» — «Похилена Шафа», що виходить не рідше як раз на квартал. Назва газети походить від галицької ідіоми: «Йому на голову впала шафа» (він одружився).

Курені УПС, які створилися у таборових відносинах в роках 1946-1949 та з переселенням за океан перестали існувати

4-ий Курінь УПС «Характерники» заснований в 1946 в Регенсбурзі, Німеччина. На нових місцях поселення мішаний курінь вів активну діяльність, начислюючи понад 60 членів, з осідком курінного пл. сен. Мирона Утриска — у Філядельфії. Курінь видавав журнал «Ватра», організував мандрівні табори, видавав внутрішній бюлетень «Інформаційні Листки» та вів спеціалізовані ланки. Після відходу на Вічну Ватру бл. п. пл. сен. М. Утриска обов'язки курінного в 1991 році перебирає пл. сен. Микола Кавка. Після відходу бл. п. пл. сен. М. Кавки курінь перестав діяти.

6-ий Курінь УПС «Закарпатці» ім. О. Ольжича. В 1946 році в Ашафенбурзі засновується мішаний курінь, який після переїзду на нові місця поселення об'єднував переважно уродженців Закарпаття. Курінний пл. сен. Михайло Бажанський. Поодинокі члени працювали у проводах Пласту. Метою куреня було дбати про традиції Карпатської України. В 1967 році курінь видав «За Чаром Срібної Землі». В Сіднею, Австралія, в тому році створився молодий гурток старших пластунів «Закарпатці» з метою дбати, щоб ідея пластування Закарпатського Пласту була дотримувана, атмосфера тих часів відтворена, та хоч раз на рік, в березні, згадано святковими сходами ту прекрасну землю з її героїчним змагом до самостійної України.

9-ий Курінь УПС ім. Пилипа Орлика, курінна пл. сен. Степанія Вуцик. Курінь створився в Німеччині в таборі переселенців Лайпгайм біля Гінцбургу в роках 1949-1952 і був розв'язаний в 1952.

11-ий Курінь УПС «Мандрівники», заснований у Мюнхені. Курінний пл. сен. о. Володимир Тарнавський. Курінь розв'язано 24.10.1953.

12-ий Курінь УПС «Холодний Яр». Курінний пл. сен. Володимир Боровик. Курінь розв'язаний в 1952 році.

14-ий Курінь УПС ім. митр. А. Шептицького створений на французькій зоні в Німеччині, затверджений Вулавою УПС 31.6.1949. Курінний пл. сен. о. Ігнатій Галушка. Курінь розв'язано 24.10.1953.

15-ий Курінь УПС «Австрія» заснований 22.7.1949. Курінь об'єднував усіх сепіорів 1945-1949 в Австрії, які не включилися до жодних матерніх куренів. Організатором куреня був пл. сен. Любомир Білик. 24.10.1953 прийнято самоліквідацію куреня.

19-ий Курінь УПС «Дружинники», Австралія. Курінний пл. сен. Роман Драган. В 1957 році курінь мав 26 членів. Від 1966 року курінь не діє.

ЗМІСТ

1-ий Курінь УПС ім. О. і С. Тисовських	4
2-ий Курінь УПС «ТІ, ЩО ГРЕБЛІ РВУТЬ»	6
3-ий Курінь УПС «ЛІСОВІ ЧОРТИ»	8
5-ий Курінь УПС «ЧЕРВОНА КАЛИНА»	9
7-ий Курінь УПС ім. А. Войнаровського	10
8-ий Курінь УПС ім. Григора Орлика	11
10-ий Курінь УПС «ЧОРНОМОРЦІ»	12
13-ий Курінь УПС «ДУБОВА КОРА»	14
16-ий Курінь УПС «БУРЛАКИ»	16
17-ий Курінь УПС «ПЕРШІ СТЕЖІ»	17
18-ий Курінь УПС «ЧОТА КРИЛАТИХ»	18
20-ий Курінь УПС «ОРДЕН ХРЕСТОНОСЦІВ»	20
21-ий Курінь УПС «БУРИВЕРХИ»	21
22-ий Курінь УПС «КАРПАТСЬКІ ВОВКИ»	22
23-ий Курінь УПС «ХМЕЛЬНИЧЕНКИ»	23
24-ий Курінь УПС «ЧОРТОПОЛОХИ»	24
26-ий Курінь УПС «КНЯГИНІ»	26
28-ий Курінь УПС «ВЕРХОВИНКИ»	27
29-ий Курінь УПС «СІРОМАНЦІ»	28
30-ий Курінь УПС «БЛИСКАВКИ»	29
31-ий Курінь УПС «ВОВКУЛАКИ»	30
32-ий Курінь УПС «СТЕПОВІ ВІДЬМИ»	31
33-ий Курінь УПС «БРАТИ МОУГЛІ»	32
34-ий Курінь УПС «НОВІ ОБРІІ»	33
36-ий Курінь УПС «ШОСТОКРИЛІ»	34
37-ий Курінь УПС «ПОБРАТИМИ»	35
38-ий Курінь УПС «ЛІСОВІ МАВКИ»	36
39-ий Курінь УПС «СПАРТАНКИ»	37
40-ий Курінь УПС «ЧОРНОМОРСЬКІ ХВИЛІ»	38
41-ий Курінь УПС «ЧЕРВОНІ МАКИ»	39
42-ий Курінь УПС «ПЕРЕЛЕТНІ ПТИЦІ» ім. Дарії Навроцької.....	40
43-ий Курінь УПС «КАРПАТСЬКІ ОРЛИ»	41
44-ий Курінь УПС «ЦЕЛІБАТ МУРЛИКИ»	42
Курені УПС, які створилися у таборових відносинах в роках 1946-1949 та з переселенням за океан перестали існувати.....	43

ГОЛОВНА ПЛАСТОВА БУЛАВА
БУЛАВА ГОЛОВНОЇ БУЛАВНОЇ СЛУЖБИ